Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 89 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Balandžio (April 14, 1936 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXVI, Dienraščio XVIII

KRISLAI

Mussolinio Margučiai Lenkijoj. Pernai ir šiemet. T. Jefferson.

Rašo **L. Prūseika**

Mussolinio aviatoriai nepasigailėjo velykinių margučių Ethiopijos žmonėms. Bombiniai margučiai tik lėkė iš padangės, sėdami mirtį ir sunaikinimą.

Dievobaimingi fašistai ir velykų dieną atžymėjo, naikindami ethiopus bombomis. Anot Mussolinio ir popiežiaus, tai reiškia "ramybė geros valios žmonėms."

-o-o-o-o-o-

Iš Vilniaus krašto lenkų valdžia išgujo profesorių istoriką M. Untulį: Jis pusėtinai gerai orientavosi Lietuvos praeityj ir gerai mokėjo svilint akis šventosios bažnyčios šulams.

Be reikalo Kauno laikraščiai rašo, kad Lenkijoj pradeda atsigauti demokratija. Lenkijoj dabar eina masiniai areštai, kyla antisimitizmas ir vis labiau persekioja tautines mažumas.

-o-o-o-o-o-

Pernai, šiuo laiku, visos naujieniečių spėkos buvo sumobilizuotos transatlantiniam skridimui. Herojum buvo leitenantas Vaitkus, o afiera atnašauta visai lietuvių tautai.

Ar "Naujienoms" netiktų prisipažint, kad jos darė tuomet stambiausią politinę klaidą, kuri išėjo ant naudos viešpataujančiam Lietuvoj sluogsniui?

Iš padangės, šiemet, "Naujienoms" teko nusileisti ant žemės ir koncentruotis jau visai kitais Lietuvos reikalais.

-o-o-o-o-o-

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo vajuj, kaip regis, geriausia pasirodo brooklyniečiai ir montelliečiai. Gerai moka dirbti dd. Grubis ir Baronas ir dar tūli kiti veikėjai.

Na, o kaip su Worcesteriu? Ar senasis batalionas negalėtų grąžinti jam senąją šlovę *didžiausios kuopos?*

-o-o-o-o-o-

"Tėvynė" atsisako talpinti pranešimus apie Amerikos Lietuvių Kongresą.

Ar tai daroma sulyg instrukcijų iš Kauno?

Toks kongresas jokiu būdu negali užgauti SLA interesų. Kaip tik atbulai. Jei progresyvė visuomenė bent tūlais klausimais veiktų bendriau, tai tas išeitų ant naudos ir SLA., nes kitaip jį ištikrųjų gali suvalgyt Romos Susivienijimas.

-o-o-o-o-o-

13 balandžio—Tamo Jefferson gimtadienis.

T. Jeffersoną savinasi reakciniai demokratai ir republikonai, Smithai ir Liberty Lygos šulai.

-o-o-o-o-o-

T. Jeffersonas buvo didis liaudininkas, liaudies reikalų gynėjas, autorius Nepriklausomybės Deklaracijos. Jis buvo vienas iš "šios šalies tėvų."

Kai Jeffersonas buvo išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentu, tai dievobaimingos poniutės kišo į stalčius biblijas, bijodamos, kad tas parmazonas jas nesukonfiskuotų.

Apie T. Jeffersono gyvenimo darbus bus duotas ilgas ir pamatinis straipsnis sekančiame "Šviesos" numeryj.

Draugai, bandykime labiau pažinti Amerikos istoriją!

-o-o-o-o-o-

Ed. Wilson rašo "New Republic" apie sovietinę literatūrą. Tarp kitko, jis pažymi, kad Amerikos dailiąja literatūra SSRS. labai susidomėję ne tik literatai, bet ir plačiosios minios. Kūriniai Dreiserio, Dos Passos, M. Goldo, Uptono Sinclairio beveik visi išversti rusų kalbon ir turi didžiausio pasisekimo.

Siūlo Įvesti Socialistinę Tvarką Indijoje

DELHI, Indija, bal. 12.—P. J. Nehru, pirmininkas Indėnų Tautinio Kongreso Partijos, kalbėdamas jos suvažiavime, užgyrė Sovietų Sąjungos tvarką ir pareiškė, kad vienatinė išeitis Indijai tai įvesti socialistinę sistemą, imant pavyzdį iš Sovietų. Jam pritarė bent trečiadalis delegatų.

RAGINA JŪREIVIUS REMT DARBIEČIŲ PARTIJĄ

NEW YORK, bal. 12.—Jungtinės Audėjų Unijos vice-prezidentas Fr. J. Gorman savo telegramoj pasveikino tūkstančius streikuojančių jūrininkų ir paragino darbuotis už Farmerių - Darbininkų Partijos įkūrimą.

Geltonasis vice-prezidentas Tarptautinės Jūrininkų Unijos distrikto komiteto Grange grasina pašaukti saviškius streiklaužius prieš dabar streikuojančius jūrininkus.

WASHINGTON.—Prekybos ministeris Roper stengiasi išpūsti laivų kompanijų išmislus, būk "raudonieji" jūrininkai, ypač ateiviai darą "sabotažą".

Francūzų Fašistai Šaukia Apleist Tautų Lygą

PARYŽIUS, Bal. 12.—Grafas d'Ormesson pusiau-oficialiame dienraštyje "Figaro" agituoja, kad Francija atsimestų nuo Tautų Lygos. Sako, kad Lygoje įsivyravo Anglija; kad jinai duoda Hitleriui valią prieš Franciją, o tik, girdi, kursto prieš Italiją.

Kaip Ormesson, taip ir daugelis kitų Francijos fašistinių imperialistų ragina atsipalaidot nuo Tautų Lygos, o glaudžiai susirišt su Italija.

Varlių Biznis ant "Bom"

TAMPA, Fla. — Gudruoliai suorganizavo Southern varlių kooperaciją; garsino, kad ponam labai patinka varliena, ir būsiąs geras biznis. Pardavė daug šėrų. Veislines varles pardavinėjo po $40 už porą. Bet pirktosios varlės neatliko savo "džiabo;" o viršininkai kooperatyvės varlių farmos susikuopė sau desėtkus tūkstančių dolerių.

Apgautieji žmonės dabar patraukė teisman tuos žulikus.

Ossining, N. Y.—Valstijinė bausmių dovanojimo komisija nutarė, kad W. Aaron, nuteistas 99 metus kalėti už žmogžudystę, "pirma" turi atbūti pustrečių metų bausmę už pirmesnį prasižengimą...

SLA 44 KUOPŲ BALSAVIMO PASĖKOS

Rinkite Pažangius Delegatus į Seimą Susivienijimo Lietuvių Amerikoj; Tuojaus Praneškite Komitetui

Kiek jau turime davinių apie SLA Pildomosios Tarybos rinkimų pasekmes, jie rodo, jog pažangusis sąrašas laimi daugiau kaip nominacijose. Iš 44 SLA kuopų balsavimų štai ką turime:

Ant prezidento:

Bagočius gavo balsų	1,095
Rastenis	565
Ant vice-prezidento:	
Mažukna	1054
Šalna	650
Ant iždininko:	
Gugis	1078
Lopatto	578
Ant sekretoriaus:	
Jurgeliutė	860
Vinikas	719
Ant iždo globėjų:	
Mikužiutė	971
Miliauskas	814
Mockus	689
Zalatorius	584
Ant daktaro kvotėjo:	
Stanislovaitis	991
Mikolainis	577

Eina ir keli kiti kandidatai, bet jie tik po keletą balsų gavę.

Pažangaus sąrašo kandidatai čia visi eina pirmoj vietoj ir, kaip matote, jie gavę kur kas daugiau balsų, negu fašistų-tautininkų sąrašo kandidatai.

Reikia pastebėti, jog d. Miliauskas kai kur mažiau balsų gauna, negu kita pažangiųjų kandidatė į iždo globėjus, p-lė Mikužiutė, o reikėtų, kad jiedu abu būtų visur pirmiausia, daugiausia balsų gautų, kur tik progresyvis sąrašas gauna daugumą.

Kurios kuopos dar nebalsavę, rengkitės prie balsavimo už progresyvį sąrašą; taipgi rinkite pažangius narius delegatais į SLA seimą. Seimas taip jau svarbu, kaip ir balsavimai.

Kurie dar savo rinkimų rezultatų nepranešė, malonėkite pranešti mums šiuo antrašu:

Darb. SLA Narių Komitetas,
2931 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

ITALAI BOMBARDAVO ETHIOPŲ BAŽNYČIAS VELYKOSE

Tyčia Užklupo žmones Susirinkusius į Pamaldas

ADDIS ABABA.—Velykų dienoj būrys italų lėktuvų bombardavo Warrahailu miestą, 40 mylių į pietus nuo Dessye. Fašistai taikė savo bombas į bažnyčias, kur buvo į pamaldas susirinkę tūkstančiai vyrų, moterų ir vaikų. Bent tris žmones jie užmušė ir penketą sužeidė, kol ethiopai iš bažnyčių išbėgiojo į saugesnes vietas.

ADDIS ABABA.—Italai, matyt, spėjo, kad kurioj nors bažnyčioj per velykų pamaldas bus ethiopų inperatorius Haile Selassie; todel jie ypač bombardavo bažnyčias.

Italai Suspitę apie Tana Ežerą, Nilo Upės Šaltinį

GONDAR, Ethiopija, bal. 13.—Italai turi jau kelis pulkus savo kareivių šiauriniame pakraštyje Tana ežero, iš kurio išplaukia Mėlynojo Nilo upė. Šį ežerą jau nuo senai taikėsi užvaldyti Anglija.

JAPONAI PRIJUNGSIĄ CHINIJOS ŠIAURĘ PRIE MANCHUKUO

Budavoja Karo Bloką prieš Sovietų Sąjungą

TOKIO, bal. 13. — Japonijos valdžia ketina suvest šiaurinės Chinijos provincijas Hopei ir Chaharą į karišką sutartį su Manchukuo prieš Sovietų Sąjungą. Tose provincijose japonai yra sudarę neva "savivaldišką" chinų kraštą.

Surišt Hopei ir Chahar provincijas kariška sutarčia su Manchukuo tai būtų pirmas žingsnis delei jų prijungimo prie Manchukuo, kurį valdo Japonija.

Japonų imperialistai sako, būk tos sutarties reikią todel, kad Sovietai susitarė su Išlaukine Liaudiška Mongolija.

Priešfašistinės Lygos Protestas prieš Italų Nuodus

NEW YORK, bal. 9. — Amerikos Lyga Kovai prieš Karą ir Fašizmą pasiuntė Tautų Lygai protesto kablegramą prieš italus, kad jie dujomis nuodija ethiopus. Ši organizacija turi 3,000,000 narių.

Policija Primušė Negrą, Atimtą iš Lynčiuotojų

DANIELSVILLE, Ga., bal. 12.—Baltųjų gauja pagrobė lynčiuot negrą farmerį L. Shaw už tai, kad jis būk lytiškai užpuolęs baltą merginą. Policija atėmė negrą iš lynčiuotojų; bet policininkai patys jį taip primušė, kad jam grėsia mirtis.

300.000 ETHIOPŲ ATSARGINIŲ PRIEŠ FAŠISTUS

ADDIS ABABA, bal. 12.—Ethiopija prirengė 300,000 savo atsarginių karių siųst į šiaurės frontą prieš italus. Ši armija bus asmeniškoj imperatoriaus Haile Selassie's komandoj.

Italai visu pašėlimu vėl bombardavo sprogstančiomis ir nuodijančiomis bombomis Sasa Baneh ethiopų pozicijas, pietiniame fronte.

Mussolini Bando Išsimeluot nuo Žiaurumų

GENEVA, bal. 12. — Atsiliepė Italijos ir Ethiopijos valdžios į Tautų Lygos trylikos narių komiteto atsišaukimą, kad vengtų žiaurumų, kuriuos uždraudžia "civilizuoto" karo taisyklės.

Italijos ministeris F. Suvich meluoja, būk ethiopai "nežmoniškai žiauriai" apsieiną su paimtais į nelaisvę fašistais; tik todel, girdi, italai jiems "atsimoką."

Ethiopijos ministeris Herrouy parodo, kad fašistų lakūnai be jokios panašios priežasties nuolat žudo ir žaloja nuodingomis dujomis ir sprogstamomis bombomis civilius ethiopus gyventojus.

Bomba Sužeistas, Mirė Th. Maloney'o Sūnus

WILKES - BARRE, Pa. bal. 12. — Bombos sužalotas, mirė 4 metų vaikas Thomo Maloney'o, kietųjų angliakasyklų mainierių unijos ex-prezidento. Tėvas su dukteria irgi taip pavojingai sužeisti, kad abejojama, ar išgys.

Trys iš pasiųstų šešių "velykinių" bombų buvo pašte sulaikytos.

Manoma, kad bomba buvo priežastis ir gaisro, per kurį apdegė katalikų St. Mary's bažnyčia.

Rio de Janeiro, bal. 12.—Pusiau-fašistinis Brazilijos prezidentas Vargas pavarė iš armijos 30 oficierių; sako, jie dalyvavę liaudies sukilime pernai rudenį.

Buenos Aires, bal. 12. — Dviem lėktuvam susidūrus ore, abudu nukrito. Užsimušė visi 4 lakūnai.

SSRS Jaunoji Karta Sudaro Jau Trečdalį Šalies Darbininkų

SOVIET. TVARKA—VILTIS PASAULIO JAUNUOLIŲ

MASKVA, bal. 12.—Sovietų Jaunųjų Komunistų Lygos dešimtame kongrese jos generalis sekretorius A. V. Kosariev pranešė, kad 46 nuošimčius šalies gyventojų jau sudaro žmonės, gimę po bolševikų revoliucijos. Apie trečiadalis visų pramonės darbininkų dabar yra jaunuoliai, jų tarpe 46 nuošimčiai merginų.

Sovietu šalis dabar turi 173,000,000 gyventojų. Vien pernai jų skaičius padidėjo 4,000,000.

Tik 1 nuošimtis vaikinų ir 12 nuošimčių mergaičių kolektyvėse farmose laikosi šiokios tokios religijos. Visi kiti protiniai laisvi.

Jaunųjų komunistų kongrese dalyvauja 1,000 delegatų.

Drg. Stalin, Dimitrov ir Thaelmann yra išrinkti kongreso prezidiumo garbės nariais.

Kongresą sveikino pasauliniai garsūs rašytojai Romain Rolland, Heinrich Mann, Anderson — Nexo, Valliant Coutourier, John Strachey ir Maksim Gorki.

Heinrich Mann, nazių ištremtas iš Vokietijos, pareiškė, jog "Sovietų Sąjungoj įsikūnija kiekviena jaunuolių svajonė visame pasaulyje."

Kūbos Policija Be Teismo Žudo Politinius Kalinius

HAVANA, Cuba, bal. 12.—Vyriausias Kūbos teismas viešai pasmerkė policiją, kad ji be teismo žudo areštuotus žmones neva už "bandymą pabėgti." Taip nugalabino ypač daug revoliucinių darbininkų.

Sov. Sąjungoj Sumažėjo Velykiniai Maldininkai

MASKVA, bal. 12.—New Yorko Times korespondentas skaitliuoja, kad Maskvoj velykų pamaldose dabar dalyvavo apie 60,000 žmonių, tai yra 15,000 mažiau negu pernai. Jie susirinko į 28 bažnyčias, ir nieks jiems nekliudė.

Caro laikais mieste buvo 454 bažnyčios, bet patys parapijonai nubalsavo uždaryt virš 400 bažnyčių, kaipo jiems nereikalingų.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Asbury, Park, N. J.—Velykų dienoj įlūžo pajūrio lentų kelias (boardwalk), susirinkus ant jo 3,000 žmonių. Liko sužeistos 7 moterys ir vaikas.

Mexico City.—Kareiviai užklupo banditų-žmogžudžių šaiką Puebloj. Sušaudė 16 banditų.

Washington, bal. 12. — Prezidentas Rooseveltas karštai pritaria sudarymui amerikoniškos Tautų Lygos iš šios šalies ir Centralinės ir Pietinės Amerikos visų respublikų.

Viena.—Austrijos hitlerininkai vis daugiau slapta gabesni ginklų iš užsienių. Valdžia bijo naujo naziu sukilimo ir Austrijos prijungimo Vokietijai.

Jeruzalė. — Anglijos valdžia uždraudė kalbose per radio vadint Palestiną "Izraeliaus Žeme."

London. — Italų fašistai per savo spaudą paleido paskalus, būk Anglija pardavinėjanti nuodingas dujas Ethiopams. Anglų Imperijos Chemikalų Pramonės bal. 10 d. griežtai atmušė tą fašistų išmislą

GENEVA. — Ecuadoro respublika atsisakė nuo bet kokių bausmių naudojimo prieš Italiją del fašistų karo Ethiopijoj.

EXTRA!

NAUJAS JAPONŲ ĮSIVERŽIMAS Į SOVIETŲ SIBIRĄ

TIENTSIN, bal. 13.—Japonai per United Press praneša, kad įvyko naujas susikirtimas tarp Sovietų pasienio sargų ir japonų "ties Kulen, ant rytinio rubežiaus" tarp Manchukuo ir Sibiro.

Mūšyje iš pradžios dalyvavę 40 Sovietų karių ir 20 japonų. Paskui japonam talkon atėjo daugiau jų karių, ir sovietiniai sienos sargai buvę priversti pasitraukti atgal.

(Tikrumoje mūšis įvyko ne "ant rubežiaus," bet japonai įsibriovė į Sovietų pusę.)

Nuoga Maldininkė Bažnyčioj

LONDON.—Per velykų pamaldas St. Paul's katedroj viena jauna moteriškė priėjo prie altoriaus, numetė šalin savo ploščių ir visiškai nuoga, iškėlus rankas, klaupėsi melstis. Bažnyčioj tuo laiku buvo apie 1000 žmonių. Moteriškė tuoj suimta; bus tyrinėjama jos protas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States ,per year	$5.50
Brooklyn ,N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canda and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Bet Ar Lietuvos Jaunimas Klausys?

Smetonos valdžia bando visai pažeboti Lietuvos kaimo jaunimą. Sugriovė visas nepriklausomas jaunimo organizacijas ir dabar paties Smetonos globoje organizuoja "Jaunųjų Ūkininkų Ratelių Sąjungą." "Lietuvos Žiniose" apie tai skaitome:

MINISTERIŲ KABINETAS

kovo 24 d. posėdyje priėmė "Jaunųjų ūkininkų ratelių sąjungos" įstatymą. Šiuo įstatymu nustatomas jaunųjų ūkininkų ratelių tikslas, sąjungos organizacija, vadovybė, darbo priežiūra, santykis su Žemės Ūkio Rūmais ir t.t. Įstatymas numato, kad jaunųjų ūkininkų ratelių nariais gali būti jaunimas nuo 12 iki 20 metų amžiaus. Jaunųjų ūkininkų ratelių sąjunga turi juridinio asmens teises. Tiek pačių ratelių, tiek sąjungos santvarka nustatoma sąjungos statutu. Šį statutą tvirtina ministerių kabinetas. Vyriausiasis jaunųjų ūkininkų ratelių sąjungos globėjas yra respublikos prezidentas. Sąjunga yra žemės ūkio ministerio globoje. Sąjungos darbui vadovauti ir jam prižiūrėti skiriama sąjungos globos taryba iš pirmininko, vyriausiojo sąjungos vadovo ir trijų globėjų. Sąjungos globos tarybos pirmininką, vyriausįjį sąjungos vadovą ir globėjus skiria ir atleidžia respublikos prezidentas, žemės ūkio ministerio pristatymu. Jaunųjų ūkininkų ratelių vadovai skiriami iš agronomų, pradžios mokyklų mokytojų ir kitų tinkamų jaunimui auklėti asmenų. Jaunųjų ūkininkų ratelių darbui prižiūrėti apskrityse gali būti skiriamos apskričių globos tarybos iš pirmininko ir keturių globėjų. Juos skiria žemės ūkio ministeris, sąjungos globos tarybos pirmininko pristatymu. Žemės ūkio rūmų pareiga visaip remti jaunųjų ūkininkų ratelių sąjungą. Šiai sąjungai lėšos skiriamos valstybės biudžetu.

Geležine fašistine ranka Smetona bandys sukaustyt jaunimą. Bet ką pasakys pats jaunimas? Komunistinis jaunimas mokės pasiekti "Jaunųjų Ūkininkų Ratelių Sąjungos" narius ir atkreipti juos prieš tuos smetoninius diktatorius bei "globotojus."

Isterikas prieš Isteriją

Clevelando kavalierius ponas Karpius isteriškai kolioja visus, kurie neklauso jo didenybės Antano Smetonos bei nenori gražiuoju pavest smetoninikams užvaldyti ir numarinti Susivienijimą Lietuvių Amerikoj. Jisai labai barasi ant laikraščių, kodel jie neįdėjo jo rašyto atsišaukimo į visus Smetonos valdžios ordenais apdovanotus tėvynainius gelbėti "tautą" nuo komunistų. Pats būdamas didžiausiu fašistiniu isteriku, p. Karpius kitus vadina isterikais.

Nuo to laiko, kaip Karpius gavo nuo Smetonos medalį, arbatėlės ir kitokių fašistinių prieskonių Kaune, jisai apsirgo didvyrybės liga ir pradėjo isteriškai kliedėti. Jam gerai prituravoja "Vienybės" Tysliava ir peckeliai iš po "Amerikos Lietuvio" pastogės.

"Tėvynės" Bepartyviškumas

Nesijuokite, bet ponas Vitaitis vėl drožia pamokslą apie jo redaguojamos "Tėvynės" bepartyviškumą. Jis sako:

> Tokia partijų politika visuomet stengėsi ir stengiasi panaudoti ir S.L.A. organą tokiai partijų politikai. Tuo tikslu SLA. 33-čias ir 6-tas Dvimetinis Seimas, įvykęs 1924 metais, pravedė nutarimą, kuriuomi SLA. organui kištis į partijų politiką uždraudžia sekamai: *"SLA. organas laikydamasis bendro valstybinio pagrindo rišime Lietuvos reikalų, privalo vengti grynai partijų politikos..."* Akyvaizdoje tokio Seimo nutarimo SLA. organas tegali garsinti tik tokius partijų politinius žygius, kuriems pritaria visos partijos ir kurie, tokiu būdu, pastoja visos tautos reikalais, arba remti tokius politinius veiksmus, kuriuos galima skaityti Lietuvos valstybiniais reikalais.

Jeigu taip būtų! Bet nieko panašaus "Tėvynėje" nebuvo ir nėra. Vitaitis ją padarė priešdarbininkiškų elementų įrankiu. Komunistų Partija irgi yra partija. Bet "Tėvynė" davė ir duoda vietos tiktai melams ir šmeižtams prieš komunistus. Pastaraisiais laikais jinai panaudojama interesams smetoninės klikos, kuri urmu veržiasi prie SLA kontrolės. Akivaizdoje to, Vitaitis turi akis pasakoti, kad "Tėvynė" "garsina tik tokius partijų politinius žygius, kuriems pritaria visos partijos."

Meksika Išdeportavo Reakcijos Vadus

Meksikos prezidento Cardenas valdžia, palaikoma liaudies fronto, kirto drąsų smūgį buvusiam Meksikos prezidentui generolui Calles ir jo agentams. Jį ir dar kitus tris išdeportavo iš Meksikos. Būdami Meksikoje, tie fašizmo-reakcijos šulai bandė susisukti lizdą ir pagelba smurto sugrįžti prie valstybės vairo. Jeigu jie būtų laimėję, Meksikoje būtų buvus įsteigta fašistinė diktatūra. Labai gerai, kad Cardenas laiku su jais apsidirbo.

Calles, žinoma, labai nepatenkintas. Jis sako, kad už jo išdeportavimą kaltas komunizmas. Meksikoje komunizmas plintąs, kaip kokia audra. Cardenaso valdžia jam padedanti plėstis. Ponas Calles bandęs pastoti komunizmui kelią, bet nepavykę. Tačiaus jis laukiąs Meksikoj naujos "revoliucijos" ir laimėjimo—laimėjimo fašizmui.

Prezidentas Cardenas, žinoma, nebuvo ir nėra komunistas. Tačiaus, jis, kol kas, verčiamas darbininkų ir valstiečių kovingo judėjimo, neleidžia fašizmui įsigalėti, gina liaudies demokratines teises, duoda progą Meksikos Komunistų Partijai viešai veikti, nevaržo darbo unijų ir valstiečių judėjimo. Ant tiek jis užsitraukia rūstybę Jungtinių Valstijų kapitalistų ir Meksikos reakcionierių.

Francija už Italiją, Anglija už Vokietiją

Tautų Lygos veikla suparalyžiuota. Ją paralyžiuoja Anglija ir Francija. Tokioj padėtyje labai palanku šiaušti ir karą provokuoti Italijai ir Vokietijai. Jeigu Tautų Lyga būtų suvienyta ir tikrai norėtų, tai senai būtų buvęs baigtas karas Afrikoje ir Hitleris būtų buvęs senai paklupdytas ant kelių. Bet Tautų Lygoje viešpatauja dviejų imperialistinių valstybių reikalų prieštaravimai.

Anglija palaiko Vokietijos pusę. Francija norėtų Hitlerį bausti, bet Anglija neleidžia. Anglija nenori Francijos įsigalėjimo Europoje. Francija Anglijai atsimoka tuo patim. Anglija nori suvaldyti Mussolinį Afrikoje. Francija stovi ant kelio. Francija priešinga tolimesniam baudimui Italijos. Francija nori palaikyti draugiškus ryšius su Italija, idant atsispyrus prieš Vokietiją ir Angliją.

Tiktai Sovietų Sąjunga Tautų Lygoje klausimą stato griežtai ir reikalauja sulaikymo Mussolinio ir Hitlerio karinių užmačių. Tik ji nepataikauja nė vienai fašistinei valstybei ir karo provokatoriams. Jai pritaria mažosios valstybės, kurių nepriklausomybei grūmoja naujas karas.

Ar Amžinai Išlaikys Katalikus po Savo Skverną?

Labai atkakliai klerikalinė spauda kovoja prieš proponuojamą Amer. Lietuvių Kongresą. Chicagos "Draugas" ir So. Bostono "Darbininkas," gąsdina katalikiškas organizacijas ir reikalauja nieko bendro neturėti su Kongresu. Tai, girdi, komunistų ir socialistų suokalbis pasigauti katalikus.

Bet, žinoma, jokio suokalbio niekas nedaro. Niekas nenori apgauti bei pasigauti katalikus.

Dalykas štai kame: Lietuvos žmonelės vaitoja po fašistine Smetonos diktatūra. Jiems atimtos visos civilės laisvės. Jie neturi jokios progos reikšti savo mintis ir nusakyti, ką valdžia turėtų daryti. Dejuoja lygiai laisvamaniai ir katalikai darbo žmonės. Smetona sugriovė ne tik komunistų, socialistų, liaudininkų, bet ir katalikų organizacijas. Todel mes sakome, kad reikia eiti tiems Lietuvos žmonėms pagelbon jų kovoje prieš Smetonos diktatūrą. Reikia mums, Amerikos lietuviams, padėti savo broliams ir seserims Lietuvoje išsikovoti civiles ir demokratines teises.

Tam tikslui yra proponuojamas Amerikos Lietuvių Kongresas. Jame lygiateisiais bus visi, kuriems rūpi tokios pagelbos teikimas Lietuvos žmonėms. Tai kur čia bandymas katalikus pasigauti bei apgauti? Nėra. "Draugo" ir "Darbininko" sapaliojimai neturi pamato. Jie tik trokšta sulaikyti katalikų darbininkų mases nuo atlikimo savo pareigų linkui Lietuvos žmonių. Kol kas sekėsi. Bet visuomet nesiseks. Katalikų masės praregės ir priims mūsų ištiestą ranką bendram darbininkiškam darbui.

Politinės Pastabos

Sovietų Sąjungos prezidentas M. I. Kalininas priėmė pas save pereito piliečių karo veteranus raudonarmiečius ir partizanus. Jų tarpe buvo ir **Jonas Žvirblis** 66 metų amžiaus. Caro laikais jis už revoliucinį veikimą buvo įmestas į Šliselburgo tvirtumą. Žvirblis, nepaisant savo amžiaus, yra aktyvus Leningrado Osoaviachimo organizacijoje.

Japonijos imperialistų ministerių pirmininkas ir užsienio ministeris Hirota nuolatos tvirtina, kad kol jis bus toje vietoje, tol nebus Japonijos karo prieš Sovietų Sąjungą. Bet provokacijų kiekis ant Mandžurijos sienos kaip tik labiausiai padidėjo dabar. 1935 metais buvo apie 150 užpuolimų ant Sovietų Sąjungos, o 1936 metais tik į tris mėnesius jų buvo apie 50.

Sovietų Sąjungos maršalas Vasilij Bliucher, vadas Tolimų Rytų Raudonosios Armijos, yra pareiškęs:

"Pavojus karinio užpuolimo ir vėl kabo ant Sovietų Sąjungos Tolimųjų Rytų sienos. Specialė Raudonos Vėliavos Tolimų Rytų Raudonoji Armija turi būti visam prisirengus. Kiekvieną valandą, kiekvieną minutę ji turi būti gatava sukrušinti, atmušti bent kokį neprietelių užpuolimą ant socialistinės tėvynės."

Sovietų Sąjunga ir Mongolijos Liaudies Respublika padarė bendro apsigynimo sutartį. Dabar tas reikalingiau, kaip bent kada pirmiau. Chinijos išdavikas Chiang Kai-shekas užprotestavo prieš tai, nes jis sako, būk Mongolija priklauso Chinijai. Jis gerai žino, kad Mongolija nuo 1924 metų yra laisva ir nieko bendro neturi su Chinija. Bet Chiang Kai-shekas tą protestą pakėlė kurstomas Japonijos imperialistų. Nuo Chinijos liaudies išdaviko nieko kito ir negalima laukti.

Fašistinė Vokietija, Lenkija ir Japonija yra bendrai susitarę pulti Sovietų Sąjungą iš rytų ir vakarų. "Pravda" skelbia, kad Vokietijos armija siekia 2,000,000 žmonių. Vokietijoje 8,000,000 žmonių dirba karo reikalams. Kiekvieną mėnesį padaro virš 200 karo lėktuvų, apie 300 didelių kanuolių ir virš 200 tankų.

Japonijos imperialistai į metus laiko pasigamina daug kanuolių, virš 1,000,000 kulkų didelėms kanuolėms; 1,000,000 šautuvų; 30,000 kulkasvaidžių; 1,000 tankų. O tai tik taikos metu. Karo metu ji daugiau galės padaryti. Japonija turi arti miliono tonų įtalpos karo laivyną ir virš 3,000 karo lėktuvų.

Lenkijos fašistai turi virš 1,000 karo lėktuvų, 600 tankų ir su kiekviena diena didina karo jėgas.

Mandžurijoje smarkiai veikia rusai baltagvardiečiai, kurie tarnauja Japonijos imperialistams. Jie sudaro nugarkaulį visų tų karo provokacijų, kurios atsibūna prieš Mongolijos Liaudies Respubliką ir Sovietų Sąjungą. Nors Manchukuo buvo pasižadėjęs sulaikyti baltagvardiečių siutimą, bet to nepadarė.

Japonijos kapitonas Imai pasikalbėjime su spaudos atstovais sako, kad Chinijos Sovietų Raudonoji Armija vis daugiáu artinasi prie japonų užimtų Chinijos žemių. Tarp kitko jis pareiškė: "Japonijos armija imsis griežtų žingsnių prieš raudonus chinus, jeigu jie sudarys pavojų Hopeh ir Chahar provincijoms. Bet sunku suprasti, kaip gali komunistų armija eiti pirmyn, kada prieš ją kariauja sujungtos Shansi provincijos ir Chiang Kai-sheko karo jėgos." Jis tą supras, kada Sovietų Chinijos kovotojai apdaužys Japonijos karo jėgas.

Washingtono imperialistai visu smarkumu budavoja karo laivus. Jau baigtas budavoti milžiniškas orlaivių vežikas "Yorktown." Jis turi 809 pėdas ilgio, 110 pėdų pločio ir yra 20,000 tonų įtalpos. Laivas veš ne mažiau 142 lėktuvų, galės išvystyti eigą iki 36 mylių į valandą. Ant laivo yra 2,072 oficieriai ir jūreiviai. Jo išbudavojimas ir apginklavimas atsiėjo virš 20 milionų dolerių.

Amerikos imperialistai daro planus budavoti daug karo šarvuočių. Du po 35,000 tonų įtalpos greitai bus pradėti budavoti. Kiekvienas iš jų atsieis iki $50,000,000.

Tuo pat kartu padaryti planai dar budavoti 12 kreiserių po 7,500 tonų įtalpos. Kada šie kreiseriai bus išbudavoti, tai Jungtinės Valstijos turės 49 kreiserius. Būtent: 18 kreiserių po 10,000 tonų įtalpos ir ginkluoti 8-nių colių kanuolių gerklėmis; 9 kreiserius po 10,000 tonų įtalpos ginkluotus 6-ių colių kanuolėmis ir 22 kreiserius po 7,500 tonų, ginkluotus 6-ių colių kanuolių gerklėmis. Kas sako, kad Roosevelto valdžia nesirengia karan?

Hitleris reng damasis karan prieš Sovietų Sąjungą smarkiai ruošiasi ir prieš Franciją. Bet vis vien daugiausiai jo atyda nukreipta į rytus.

Hitleris nori atgauti nuo Lenkijos koridorių, kuris atskiria Rytų Prūsiją nuo abelnos Vokietijos. Hitleris mainais siūlo Lenkijai Lietuvą ir Klaipėdą. Veikiausiai, kad tame yra pilnas tarp Vokietijos ir Lenkijos fašistų susitarimas. Lietuvos nepriklausomybę nuolatos užstodavo Sovietų Sąjunga. Bet paskutiniais laikais Smetona pradėjo daugiau bičiuliuotis su Hitleriu ir gali pražudyti Lietuvos tautinę laisvę.

Š-kas.

Kaip "N." Redaktorius Rašo nuo Ausies

Chicagos "Naujienos" bando teisinti savo nepamatuotą tvirtinimą, būk New Yorko mieste ir valstijoje "senoji gvardija" (dešinieji) turi didžiumą Socialistų Partijoj. Kelios dienos tam atgal praėję "primaries" aiškiai parodo, kad kairysis sparnas turi didžiumą, nes kairieji laimėjo daugumą ir mieste ir valstijoje. Bet, dabar sako "N.", šitie faktai "visai nerodo, kad skilimo laiku dauguma narių rėmė kairiuosius." Priešingai, girdi, tada dauguma ėjo su "senąja gvardija", bet nuo to laiko

Su viršum 3 tūkstančiai narių buvo prirašyti po skilimo. Ir nesunku numanyti, kad beveik visi tie naujieji "rekrūtai" buvo gauti "kairiųjų", nes Thomas ir jo vienminčiai prirašinėjo į savo organizaciją narius iš visokių komunistų frakcijų: trockistų, Cannon'o grupės ir oficialės komunistų partijos..."

"Senoji gvardija" tokių "novobrancų" svetimose srovėse neieškojo... Skilimo laiku "senoji gvardija" turėjo partijoje apie pustrečio tūkstančio pritarėjų, ir nuo tada iki dabar ji tą skaičių padidino tik dvejetu šimtų. O "kairiasparnių" partijoje tuomet buvo vos apie penki ar šeši šimtai, bet dabar už juos balsavo pusketvirto tūkstančio. Iš to galima numanyti, kad komunistai jiems "paskolino" trejetą tūkstančių savo žmonių. Tokiu būdu Thomas'o frakcija laimėjo "pergalę."

Skilimo laiku "senoji gvardija" New Yorko socialistų organizacijoje turėjo daugiau kaip tris ketvirtadalius narių ir netoli dviejų trečdalių atstovų miesto centro komitete, taigi—didelę daugumą.

"Kairysis sparnas" buvo mažumoje. Todel visa, kas "Naujienose" buvo apie tą skilimą rašyta, yra tikriausia tiesa.

Pasakysime "N." redaktoriui į ausį: Nonsensas nuo pradžios iki galo. Taip pat tragedija. Kodel? Todel, kad pasirodo, kad Chicagos socialistų dienraščio redaktorius rašo nuo ausies, nė mažiausio supratimo neturėdamas apie tikrą padėtį.

"N." redaktorius nežino, kad New Yorko "primaries" galėjo dalyvauti ir balsuoti tiktai tie, kurie dar pernai, dar prieš skilimą, laike miesto ir valdžios rinkimų, užsiregistravo (enrolled) kaipo **socialistai.** Įrašydamas partijon po to nieko nebereiškė. Tokia čia legalė sistema. Sykį užsirašei socialistu, komunistu, republikonu bei demokratu balsuodamas, jau visus sekamus metus ir būsi tiktai toks balsuotojas. Jeigu ir permainysi nusistatymą, jeigu iš demokrato ir virsi socialistu bei komunistu bėgyje tų metų, vis tiek, atėjus "primaries", gali dalyvauti tiktai demokratų partijos nominacijose, atėjus į balsavimo vietą gausi tiktai demokratų partijos kandidatų sąrašą. Tik vėl atėjus rudens rinkimams, galėsi užsirašyti kaipo vienos ar kitos partijos balsuotojas.

Taigi, yra grynas nonsensas sakyti, kad dabar komunistai galėjo kairiesiems socialistams paskolinti "trejetą tūkstančių savo žmonių." Kurie pernai užsirašė kaipo komunistai balsuotojai, tie ir šiemet galėjo dalyvauti tiktai Komunistų Partijos nominacijose ("primaries").

Taip, "senoji gvardija" pralaimėjo. "Naujienų" tvirtinimas, kad ji turi daugumą socialistų su savim New Yorke, buvo paremta redaktoriaus troškimais, o ne faktais. Mes sakėme teisybę. Pasirodo, kad mes geriau žinome Socialistų Partijos vidujinę padėtį, geriau suprantame dabartinę frakcinę kovą toje partijoje, negu "Naujienos", kurios skaito save socialistų laikraščiu, ir kurių redaktorius skelbiasi dideliu lietuvių socialistų vadu.

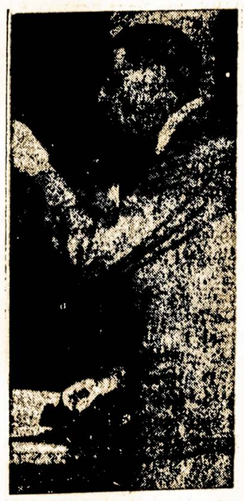

Minnesota valstijos gub. Olsonas, Farmerių-Darbo Partijos kandidatas į J. Valst. senatorius. Jis taip pat stoja, kad būtų įsteigta nacionalė Farmerių-Darbo Partija.

Anglija Grasina Naujomis Bausmėmis Italijai

GENEVA. — Anglijos užsienių ministeris A. Eden reikalauja, kad penktadienį šią savaitę Tautų Lygos 18-kos narių komisija susirinktų svarstyt tolesnes bausmes prieš Italiją, jeigu Mussolinis neis prie taikos su Ethiopija.

Ką Adolfas Gudukas Pasakoja Apie Dzūkiją?

Rašo **P. Baranauskas**

Kelios dienos atgal sugrįžo iš Lietuvos brooklynietis Adolfas Gudukas, iš Savilionių kaimo, Merkinės valsčiaus, išbuvęs Lietuvoje virš 8-nis mėnesius. Reikia paminėti, kad išvažiuojant į Lietuvą ir dabar dar Gudukas nebuvo ir nėra partyviškai, kairiai nusistatęs. Priešingai, į Lietuvą, šiuomlaikinę jos valdžią jis žiūrėjo teigiamai.

Užklausus Adolfą apie Lietuvą, jis, dejuodamas, pradėjo kalbėti apie nepakeliamus mokesčius, užkrautus ant visų valstiečių. Jis sako, jog šiuo tarpu Dzūkijoj beveik nėra tokių ūkininkų, kurie nesiskųstų skurdu ir blogu gyvenimu. Pavyzdžiui:

—Ūkininkas, turintis virš 10 hektarų vidutinės žemės, turi mokėti apie 25 litus mokesčius; o jeigu neužsimokėjai sulyg nuskirtai dienai, tai ant rytojaus atjoja policininkas, sustato protokolą, ir jo kelionei jau bus išskaityta iš tavo pakeliamo ar nepakeliamo turto 3 litai. Vėliaus varžytinės. Jeigu mokesčiai siekia apie 30 litų ar daugiau, tai veda varžytinėms dvi karves (jeigu jas turi). Vidutinė karvė apie 30-40 litų. Kai su valdžia pradedama ceremonijos, tai, pardavus tas karves iš varžytinių, nuo jų beveik nelieka, ir dar tenka išmokėti policininkų sugaištys, kelionės; antstolio bent mažiausias pasijudinimas labai brangiai lėšuoja. O varžytinės Dzūkijoj kasdieninis nuotikis.

—Man buvo stebėtiniausias dalykas su tom skolom, skolintojais ir skolininkais—sako jis.—Jeigu ūkininkas paskolina kitam ūkininkui 100 litų, ir sulig sutarto laiko jis neatidavė, tai skolintojas paveda bankui bankui tą skolą išjieškoti, ir kai jau bankas įsikiša, tai skolininko suma beveik padvigubėja. Galų-gale rezultatai būna tokie, kad viskas užsibaigia varžytinėmis—skolininką išlicituojant, ką tik jis turi.

—Abelnai Dzūkijoj žmonės žiūri į Smetonos valdžią, kaipo į didžiausią jų neprietelių. Jeigu kas nori gauti bent kokį valdišką darbą, tai turi būti smetoniškų pažiūrų. Gali būti nedoriausias latras, bile tik ura-patriotiškon dūdon pūsi, tai ir būsi geras. O jei ne—pražuvęs.

—Nuo 16 iki tokio metų amžiaus, kol tik ant kojų gali pastovėti, Lietuvos piliečiai privalo turėti pasus. Kiekviename susitikime su valdiškais reikalais arba šiaip sau kur, jų būtinai reikalaujama.

Duonelė Juoda

Pertraukus kiek pasikalbėjimą, A. Gudukas išvynioja gerą duonos gabalą, atvežtą iš Dzūkijos. Duona atrodo labai prasta: juoda, su ašakomis, su kūkaliais ir apie pusė colio storumo pluta. Jis sako:

—Šis duonos gabalas tai nešimtis, nes visa Dzūkija tokia duona maitinasi.

Beje, tuojau parodo gražiai dzūkaičių nuaustas juostas, kaklaraišius ir abrūsus, kuriuos įdavė dovanų: tūlus jam pačiam, o kitus dalykėlius, dzūkaitės prašė perduoti savo giminėms. Ypatingai man įkrito į akį keli puikiai nuausti kaklaraiščiai, kokių, man būnant Lietuvoje (8-ni metai tam atgal), neteko matyti.

Be kitko, klausiu apie saviškius: tėvą, ir dar mažyčius paliktus brolius, gyvenančius Veismūnuose (gretimam su Savilionimis kaime).

—Tavo tėvas atrodo nenugrubęs ūkininkas ir pusėtinai gražiai apsitvarkęs savo gaspadorkaitę, bet kaip stovi finansiškai, tai kitas klausimas. Keletą kartų kalbėjausi su tavo tėvu. Skundėsi žmogus...

—Pavyzdžiui aš tau duosiu vieną iš tūkstančių vaizdelį—apie Lietuvos valdininkų "veiklumą" ir jų tvarką,—Adolfas pasakoja.—Dalykas buvo taip: vieną šventadienį mano moters sesuo, jau gerokai pagyvenusi ir stipriai dievobaiminga mergina, nuvažiavo Nemunaičio bažnyčion pasimelsti. Po pamaldų, nei dievui dūšia nekalta, ji išėjusi aikštelėje sau ramiai stovėjo, dairydamasi. Tuo tarpu lietuviškas šnipas užgirdo artimai stovinčius vyrus būrely kalbant apie komunistus. Pasikvietęs kitus, šnipas areštavo tuos vyrus, ir nepaleido tų, ką artimai stovėjo. Tokiu būdu ir mano žmonos sesuo tapo areštuota, nežiūrint, kad ji jokio supratimo neturi apie komunistus ir artimai stovinčių žmonių negirdėjo kalbant. Ji nubausta vienam mėnesiui kalėti, užtad, kad netoli stovėjusi, ir būk tai girdėjusi, bet nepranešusi policijai!

Savilioniškių Gyvenimas

—Kaip gyvena Savilionių Jurgaitis Julius, jo sūnus Juozas, Mizarai — Nikodemas, Vincas, Juozas ir Povilas (R. Mizaros broliai)?

—Vienu žodžiu, visi gyvena vargingai. Julius Jurgaitis ir buvo stambokas ūkininkas, dabar smarkiai suvargęs; jo sūnus pamokintas ir gavo policijos viršininko vietą. Mizara Nikodemas turi krautuvėlę, gyvena vidutiniai; Vincas Mizara yra geras meistras-dailydė, padaro puikius medžio dirbinius: langus, gonkas, duris, vežimus, ir kt. O jauniausias jų brolis, Juozas, šiuo tarpu Alytaus mieste turi kokį užsiėmimą, dirba. Povilas Mizara, naujakuris, gavęs Naujakiemyj sklypą žemės, kaipo savanoris, dabar gyvena pavyzdingai, bet tai dėka ne kam kitam, o tik jo sugabumui, darbštumui ir mokėjimui tą gyvenimą vesti. Be to, Povilas kaip savo išvaizda, ūgiu, iškalbumu, taip ir abelnu sumanumu yra žymus žmogus mūsų Dzūkijoj.

Susižingeidavau vienu pasiturinčiu ūkininku, buvusiu šaulių būrio vadu ir smarkiu veikėju Lietuvos labui. Todel klausiu Guduko:

—Ar teko sueiti V. Z., savilioniškį?

—Taip.

—Kaip jis žiūri į dalykų padėtį?

—Apie Lietuvą tai jis man pareiškė taip: "Ot, broli, dasigyvenom savo tėvynėj Lietuvoj tokios tvarkos... Tegul jau ją šventas perkūnas trenkia!" Toliau jis aiškina: "Prasidėjus tvertis Lietuvai, aš, nesveikas būdamas, ėjau, kariavau, savo gyvastį pavojui stačiau, praleidau daug laiko gynimui savo tėvynės Lietuvos, o ant galo Smetonos parizieūšai mane, brol, suareštavo ir už laisvesnio žodžio ištarimą turėjau kalėjime pūti. Tas man dar daugiau sveikatą pakirto!"

—Kai jūs apleidot Lietuvą, kokios buvo gyvulių, javų ir kitų produktų kainos?

—Javų kainos maž-daug tokios: gerai išvalytų rugių centneris Alytaus rinkoje 6 litai; kviečių centneris nuo 8 iki 10 litų. Bet kas gerai gyvena ir nori nusipirkti piklevotų miltų pyragams del švenčių, tada reikia mokėti apie 56 litai už centnerį! 1 kiaušinis 6 centai; vidutinė karvė 40 litų, o čebatai ir gi apie tiek pat, bet karvę užauginti ima apie tris metus, o čebatai susinešioja į 6 mėnesius. Arkliai šiek tiek brangesni: vidutinis arklys kainuoja 150-200 litų.

—Kiek vidutinis bernas gauna metams algos?

—80 litų metams; labai geras ir atsakomingas gauna 150 litų metams; vidutinė merga apie 60-70 litų; piemuo, žinoma, daug mažiau.

Dzūkijos Jaunimas Gražus Ir Protingas

—Kaip atrodo šių dienų Dzūkijos jaunimas?

—Jaunimo Dzūkijoj daug; nėra jokių prospektų jam iš Lietuvos išvažiuoti ir daugiausiai gyvena nevedę. Tiesa, daugelis draugaujasi, vedžiojasi, mylisi. Jaunimas gražus, dailiai atrodo, kaip merginos, taip vaikinai; tvirti, miklūs, greiti. Jauni vyrukai turi gana sveiko senso apie politiką, valdžią ir abelnai supratlyvi. Apsivedimui, kaip vaikinams, taip ir merginoms, labiausiai trukdo tos dalios, tie kraičiai-pasogai ir visokie kitoki piniginiai dalykai.

—Kas man labiausia Lietuvoj patiko, — Adolfas su džiaugsmu tęsia,—tai jaunimas su savo dainomis. Velniai žino, nei jie jokių gaidų turi, nei jiems jokio mokytojo reikia. Bet kad užtrauks kokią sutartinę, tai tarytum klausytumės dieną ir naktį. Balsus patys susiderina. Ir sakau, tiek tų dainų mokėjimas... Negali nei įsivaizdinti. Dainuoja daugiausiai rusiškomis melodijomis.

(Pabaiga bus.)

Waterbury, Conn.

Lietuvių Piliečių Politiškas Kliubas, laikytam savo mėnesiniam susirinkime bal. 3 d. šių metų, vienbalsiai užgyrė bendro fronto žygį sušaukimui visuotino Lietuvių seimo Amerikoj.

Jonas Budzinauskas,
Prot. Rašt.

Sveikinimai "Laisvei"

Nuo A. Mureikos

Sveikinu "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą, linkėdamas visiems dalyviams iškilmingai paminėti sidabrinį laikraščio jubilėjų. Tegu "Laisvė" tvirtai atsistoja po raudonąja komunizmo vėliava ir šaukia liet. darbininkus į kovą prieš fašimą, už socialę apdraudą, gynimą sveturgimių darbininkų teisių, prieš fašizmą Liet. ir už atsteigimą ten demokratinės santvarkos. Eidama Trečiojo Internacionalo užbrėžtu keliu, "Laisvė" susilauks ir 50 metų savo jubilėjaus, patapdama didžiausiu lietuvių liaudies laikraščiu. Su sveikinimu aukoju $2.

A. Mureika.

Draugų Vogonių Žodis

Sveikiname "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą su sidabriniu jubilėjum ir prisiunčiam $2 aukų. Mes negalim patys dalyvauti, tai laišku linkime "Laisvei" kuogeriausio pasisekimo.

Su draugiškais linkėjimais.
Jonas ir Marijona Vogoniai.

Nuo K. Mikolaičio

K. Mikolaitis, iš Baltimorės, sveikina "L." korespondentų konferenciją ir pačią "Laisvę", prisidėdamas su vienu doleriu aukų.

Nuo Burbos ir Deksnio

Sveikinam "Laisvę" jos sidabrinio jubilėjaus proga ir aukojam $5. Trys doleriai yra William Deksnio, o du Dominiko Burbos.

Draugiškai,
Dominikas Burba.
William Deksnys.

ALDLD 63 Kuopa

ALDLD 63 kuopa iš Bridgeport, Conn., sveikina "Laisvę" su $2 auka.

Nuo Bostonietės Antaniuk

Paulina Antaniuk, iš Bostono, sveikina "L." su $1 aukų.

Minersville, Pa.

SLA 33 kp. Balsavimas į Pild. Tarybą

Ant prezidento:
F. J. Bagočius—18
N. Rastenis—0
J. A. Čepononis —4
Ant vice-prezidento:
J. K. Mažukna—19
A. O. Šalna—3
Ant Sekretoriaus:
M. J. Vinikas—2
P. Jurgeliutė — 20
W. J. Morris—0
Ant iždininko:
K. P. Gugis—12
J. S. Lopatto—10
Ant iždo globėjų:
S. Mockus—4
E. Mikužiutė—17
A. Zalatorius—1
J. Miliauskas—20
K. Preytis—1
Ant Dr. Kvotėjo:
Dr. J. Staneslow—11
Dr. A. J. Valibus—11
Dr. M. Mikolainis—0.

P. S. Delegatų į seimą kuopa nerinko. Balsavimas kuopoj atsibuvo balandžio 5 d., 1936.

J. V. S.

Wilkes Barre, Pa.

Wilkes Barrių priemiestyje, Ashley, balandžio 5 d. buvo pavogta iš garadžiaus automobilius, bet kokiu tai būdu buvo sužinota, kad automobilius randasi kur tai pakelyje. tad automobiliaus savininkas su dviem policistais nuvyko automobiliaus jieškoti. Suradę automobilį ir tris jaunus automobiliaus vagis, policistai bandė juos suareštuoti, ir du buvo surakinę, trečiasis palei do šūvius į policistus ir abudu peršovė, ir visi trys pabėgo. Bet dabar sako, kad visi trys suimti.

Tai kokius Amerikos buržuazinė civilizacija išsiauklėjo piliečius!

Matosi Daug Skurdžių

Gal niekur kitur tiek nematysi driskių, kaip mainų apielinkėse. Jei tik kur pasidairysi, tai matysi, kad pilni "rokdumpiai" vyrų ir moterų, kad ir bjauriausiame ore jieškančius anglių. Vyrai su pikiais "rakus" varto, o moterys daugiausia sijoja ir pilnasi į maišus. O jau tų moterėlių drabužiai prie to darbo, tai kaip pasaulis gyvuoja, tai iki šių laikų niekas tokius drabužius dar nedėvėjo — vienas batas vienokios išdirbystės, o kitas kitokios. Ir taip visokiais skarmalais apsikarsčiusios.

Nors šie stebėtini reginiai paeina ne iš ko kito, kaip tik iš didžiausio skurdo, kokis dabar randasi mainų apielinkėse, bet negalima praleisti nepažymėjus, kad tas nepaprastas vaizdas išsiveržia iš pačių tamsiausių darbininkų sluogsnių. Daugiau susipratę darbininkai organizuotai reikalauja, kad anglis ir kiti gyvenimo reikmenys būtų gaunama iš valdžios, jei jiems nėra daugiau darbo, kur jie galėtų sau pragyvenimą užsidirbti.

Dabar anglių kompanijos pradėjo apstatinėti tuos "rakdumpius" savo policistais, ir angliautojus tankiai nuvaiko ir net peršauna, kaip kad nesenai atsitiko apie Hazelton, Pa.

Kapitalistų leidžiami laikraščiai savo didlapiuose neparašo nė paveikslų neįtalpina, kad parodyti pasauliui, kokiais darbais užsiima ir kokiais drabužiais dėvi šios turtingos šalies piliečiai. Jei kas panašaus būtų darbininkų šalyje, Sovietų Sąjungoje, tai Amerikos didlapiai būtų pilni paveikslų ir aprašymų.

Būtų labai pagirtinas dalykas, jei minėti reginiai būtų galima nufotagrafuoti ir patalpinti darbininkiškoj spaudoj, ypač "Sunday Workery". Tad manau, kad tas laikraštis geriau būtų galima ir platinti šioje apielinkėje.

V. G.

Elizabeth, N. J

Bal. 1 dieną įvyko LDP Kliubo susirinkimas. Komisija patiekė raportą iš atsibuvusio parengimo, operetės "Inkvizicija," kurią lošė Sietyno Choras. Kliubas taria aktoriams ačiu. Liko pelno. Gaila, kad apie įvykį anksčiau nebuvo praneš ta spaudoj. Vienas "energingas" kliubietis pasižadėjo, bet neištesėjo.

Elizabethe gyvuoja progresyvis draugijų sąryšis, bet savo veikimo išvystyti negali. Dr-jų atstovai nereguliariai lanko susirinkimus. Draugijos, priklausančios Sąryšiui, turėtų reikalauti raportų iš savo atstovų apie veikimą. Kurie neduoda raportų, turėtų būti pakeisti.

Susirinkimai laikomi kas ketvirtas ketvirtadienis kiekvieno mėnesio, 408 Court St. Pereitam susirinkime nutarta suruošti Sąryšio naudai pikniką P. Vaičionio darže. Įvyks birželio mėn. 7 d., Cranford, N. J.

Kitos draugijos malonėkit tą dieną nieko nerengti.

Reporteris.

ŽOLYNŲ ARBATA

Vidurių užkietėjimas yra motina visokių ligų. Kad išvengti tas nelemtas ligas, tai yra privalumas išvalyti ir sutvarkyti vidurius. NATURAL-LAX.—HERB TEA yra sutaisyta iš 12-kos Naturalių žolelių ir šaknelių. New Yorko Miesto Sveikatos Skyrius išbandė ir pripažino, jog NATURAL-LAX.—HERB TEA yra viena iš geriausių paliuosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajrusius vidurius. Pakelis arbatos kainuoja 50c., arba 3 pakeliai už $1.25. Prisiųskite Money Order už vieną arba tris pakelius, o mes jums už tai pasiųsime per paštą NATURAL-LAX.—HERB TEA. Rašykite šiaip:

JOHN W. THOMSON
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
Namų Antrašas
1375 East 18th Street
Brooklyn, N. Y.

PAINTERS
and
CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

Cortlandt 7-4305
Lietuviška Informacijų Raštinė
Lithuanian Information Bureau
38 Park Row, opposite City Hall
NEW YORK, N. Y.
Rooms 405-6-7
Equitable Service Bureau
LIETUVIŠKA
Susisiekimo ir Ištyrimo Įstaiga

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Stephen Bredes, Jr.
LIETUVIS ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn, N. Y.
Telephone Evergreen 7-1516
NAMŲ ANTRAŠAS:
6502 Grand Avenue,
Maspeth, N. Y.
Telefonas Juniper 5-6776

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Skaitytojų
Gaukite "Laisvei" Naujų

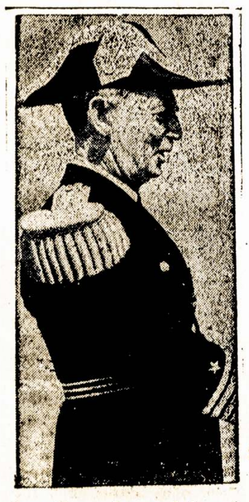

Amerikos karo laivyno vice-admirolas Leahy, didelis šovinistas ir militaristas.

MONTELLO, "LAISVĖS" 25 METŲ JUBILĖJAUS MINĖJIMAS

PRAKALBOS, KONCERTAS IR UŽKANDŽIAI

Rengia Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 6-ta Kuopa

LIET. TAUTIŠKO NAMO SALĖJE, KAMPAS VINE IR MAIN STS.

Visa pirmeiviškoji visuomenė, visi apšvietą mylinti žmonės, visi tie, kuriems rūpi lietuvių kultūrinis pakilimas, visi tie, kurie remia darbininkų klasės pasiliuosavimo iš kapitalistinės priespaudos ideją—privalo dalyvauti šiame parengime, nes tai yra paminėjimas 25 metų mūsų apšvietos, kultūros ir organizacinio darbo.

SAKYS PRAKALBAS R. MIZARA IR P. BUKNYS

Taipgi bus puiki muzikalė programa iš dainų ir kitokių kavalkų; bus labai skanių užkandžių ir tik už 25 centus.

Įvyks Sekmadienį, Balandžio 19 April

Pradžia 7 Val. Vakare.

PRAŠOME NESIVĖLINTI, NES PROGRAMĄ NORIME PRADĖT LAIKU.

Kaip Eina ALDLD Vajus?

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos vajus už naujus narius kol kas neina sekmingai. Daugelis kuopų visai nedalyvauja vajuje. Gal todel, kad pereitais metais turėjome vieną vajų pavasarį, o kitą laike organizacijos sukaktuvių.

Dabar sekamai kuopos stovi vajuje:

Kuopa	Miestas	Gavo naujų narių
19	kuopa, Chicago, Ill.,	19
162,	Toronto, Ont.	21
104,	Chicago, Ill.	8
126,	Evansburg, Alta.	8
2,	So. Boston, Mass.,	7
47,	Montreal, Canada	6
79,	Chicago, Ill.	4
138,	Maspeth, N. Y.	4
24,	Brooklyn, N. Y.	3
70,	Rockford, Ill.	3
8,	Cambridge, Mass.	2
23,	New York	2
45,	Vancouver, Canada,	2
60,	Coaldale, Pa.	2
69,	Lethbridge, Alta.	2
95,	Kapuskasing, Ont.	2
114,	Chicago, Ill.	2
136,	Harrison, N. J.	2
188,	Hamtramck, Mich.	2
1,	Brooklyn, N. Y.	1
10,	Philadelphia, Pa.	1
11,	Worcester, Mass.	1
12,	Pittston, Pa.	1
18,	Edmonton, Alta.	1
20,	Binghamton, N. Y.	1
39,	Scranton, Pa.	1
61,	Monangahela, Pa.	1
153,	San Francisco, Cal.,	1
155,	Worcester, Mass.	1

Centro Komiteto yra skiriamos trys dovanos. Pirma—**Raudonoji Vėliava,** antra—**Kapsuko paveikslas,** trečia—**Raudonosios Armijos Albumas.** Į dovanines bus priskaityta tik tos kuopos, kurios prisiųs **naujų narių pilną mokestį.** Prie pilnos mokesties priskaitomi, kaip $1.50 ir $1 mokanti nariai, taip ir narių moterys, kurios moka po 10c duoklių. Tačiau nebus priskaitomi tie nariai, kurie pasimoka **nepilną duoklę,** kaipo bedarbiai. Praeityje patyrimas rodo, kad iš nepilnai pasimokėjusių daugelis visai nemokėjo mokestį, o prie vajaus jie buvo priskaitomi.

Raginame visas kuopas dar pasidarbuoti vajuje, nes jis baigsis su **Pirma Gegužės.**

Prašymas

Centro Komitete neturime daugelio ALDLD senesnių laidų knygų, kaip tai: **"Karalius Anglis," "Ugnyje," "Naujo Karo Gaisras," "Religija," Tomas I.**

Draugai iš ALDLD 52 kuopos, Detroit, Mich., mums prisiuntė visų trijų pastarųjų knygų po keletą egzempliorių. Bet dar negana. "Karalius Anglis" visai neturime. Jeigu kurios kuopos turi atliekamų viršuj nurodytų knygų, tai prašome prisiųsti į centrą.

Mokėkite Duokles

Raginame visus narius ir nares mokėti savo duokles. Centras verčia į lietuvių kalbą labai svarbią knygą. Jau išleidome vieną numerį žurnalo. Pirkome 5,000 svarų popieros žurnalui ir knygai. Už popierą reikia sumokėti virš $300. Turime ir visą eilę kitų bilų. Centro Komitetas sekmingai galės atlikti savo darbą ir nesuvėlinti knygą tik tada, jeigu nariai laiku sumokės duokles. Pasitikime, kad nariai tą padarys.

Vienijasi LDD Nariai

Brooklyno, Maspetho, Eastono, Patersono, Worcesterio ir Richmond Hill Lietuvių Darbininkų Draugijos kuopos pravedė vienybę su ALDLD kuopomis. Chicagoje LDD 22 kuopa apsivienijo su ALDLD su ALDLD 79 kuopa. Sveikiname draugus iš LDD, kurie vykina vienybę! Vėliau bus paskelbta, kiek LDD narių apsijungė su ALDLD kuopomis.

Kur tik yra ALDLD ir LDD kuopos, dar nepadarę vienybės, tai jų pareiga šaukti bendrus susirinkimus ir diskusuoti vienybės klausimą.

Stokite į LDS

Dabar yra vajus už naujus narius į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą. LDS yra plati, nacionalė organizacija. LDS turi veik visuose miestuose savo kuopas, kur tik yra lietuvių.

Dar daugelis ALDLD narių nepriguli prie LDS, o prie pašalpos organizacijos kiekvienas darbininkas ir darbininkė privalo prisidėti. Mes manome, kad ALDLD narių daugelis gali stoti į minėtą organizaciją.

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK. Sekr.
46 Ten Eyck St.
Brooklyn, N. Y.

Norwood, Mass.

SLA 131 kp. Tautininkai-Sandariečiai Pralaimėjo Balsavimuos ir Delegatą į SLA Seimą.

7 d. balandžio įvyko SLA 131 kp. susirinkimas. Narių dalyvavo 48. Balsuojant P. T., ant prezidento balsai pasidalino taip: už Bagočių 29, Rastenį—19. Ir taip visas pažangiųjų sleitas gavo balsų didžiumą. Delegatais išrinkti: J. Dexon ir S. Vasiliauskas. Abu priešai fašistuojančių elementų.

Tai smūgis tautininkams, nes jie šioje kuopoje jausdavosi pilnais gaspadoriais ir nominacijose gavo didžiumą balsų už fašistinį sleitą. Bet per tuos kelius mėnesius, vesdami purviną propagandą prieš pažangiuosius, taip save nusinakino, kad rinkimam atėjus gavo didžiausį smūgį. Taip ir reikia!

Iš ALDLD 9 Kp. Susirinkimo

5 d. bal. atsibuvo kuopos mėnesinis susirinkimas. Išduotas raportas iš koncerto-vakarienės, rengto minėjimui 25 m. "Laisvės" gyvavimo. Parengimas visapusiai pavyko. Pelno liko $75.65. ALDLD 9 kp. savo veikimo reikalams pasiliko $30, kitus pasiųs "Laisvei."

Finansų sekretorius d. L. Trakimavičius, raportavo, kad pasimokėjusių už šiuos metus narių yra 21, keletas pasimokėjo šiame susirinkime. Iš kitų iškolektuos mokestis komitetas. Prisirašė viena narė drg. Eva Kurgonienė. Priimtas laiškas nuo Komunistų Partijos, kviečiantis prisidėti prie Gegužinės paminėjimo. Išrinkta 3: J. Galgauskas, P. Sarapienė, ir L. Trakimavičius. Jie darbuosis Gegužinės surengimui.

Tamyla

Amerikos Komunistų Partijos Lietuvių Skyrius rengia didelį ir gražų teatrą "Tamylą". Lošėjais bus Liuosybės Dailės Ratelio Dramos artistai, iš Montello, Mass. Įvyks 25 d. balandžio (April), 1936, Lietuvių Svetainėje, 8-tą valandą vakare. Norwoodo ir artimos apielinkės lietuviai turėtų pasinaudoti šia proga, skaitlingai atsilankydami, nes tokių didelių ir istoriškų veikalų netankiai pasitaiko progų matyti. O montelliečiai šią melodramą vaidina tikrai artistiškai, galima tik pasigėrėti jų lošimu ir puikiais kostiumais. Būkim visi.

Žvalgas.

Apie Oregono Lietuvius

Čia negalėsiu apsakyti apie visus Oregono valstijos lietuvius, nes atskiros šeimynos ir pavieniai gyvena išsimėtę visur, tai jų negalima nei sužinoti. Bet tose vietose, kur daugiausiai yra susispietę ir organizuoti, tai apie tuos ir rašysiu.

Čia daugiausiai lietuviai gyvena apie Oregon City miestuką, kuris turi arti 5,000 gyventojų. Portlandas, nors skaitosi didžiausias miestas Oregono valstijoj, nes turi virš 300 tūkstančių gyventojų, bet lietuvių gyvena mažai ir tik randas viena mažytė lietuvių organizacija, tai ALDLD kuopa iš 5-kių narių. Todel lietuvių veikimo ten kaip ir nėra. Visas lietuvių centras sukasi, kaip sakiau, prie Oregon City miestuko, 13 mylių nuo Portlando arba iki Portlando. Čia daugiausiai lietuviai apsigyvenę ant ūkių. Galima sakyti, kad penkių mylių atstume apie Oregon City, gyvena ant ūkių 15 šeimynų, kur turi nuo 10 iki 20-ties akrų žemės. Tai žinoma, nėra lengva išsiversti iš tokių mažų farmukių, nes pelnagrobiai ir čia turi suleidę nagus, kad ką ūkininkai turi parduoti, tai pigiai gauna, o už fabrikinius produktus turi brangiai mokėti. Tačiaus, kaip žemė yra gera, ypač Willanett apielinkėj, ir katrie skolos neturi, tai šiaip taip pragyvena. Pačiame Oregon City miestelyj irgi mažai lietuvių, nes tik randas 2 popierinės dirbtuvės ir viena vilnonė. Tai katrie nuo seniaus ten gavo darbus, tai ir laikosi, o naujiems darbo negalima gauti, nors dirbtuvėlės ir dirba pilną laiką. Tad visas centras lietuvių visoje Oregono valstijoj sukasi apie šiuos 15 šeimynų farmerių. Čia randasi net 5 lietuvių organizacijos—ALDLD kuopa, LDS kuopa, LDS jaunimo kuopa ir dvi SLA kuopos. Prie šių organizacijų priklauso net 50 mylių gyvenanti lietuviai, kaip Marcinkai ir Valaičiai. Kiek kuri kuopa turi narių, neteko patirti, bet LDS kuopa skaitosi didžiausia kuopa, turinti apie 20 narių. Veikimas nėra tokis spartus, kaip miestuose, nes ūkininkų yra kitokios aplinkybės, negu fabrikų darbininkų. Tačiau, ant vietos nestovi. Sprendžiant iš praeitų LDS ir ALDLD kuopų susirinkimų (kovo 29-tą d.) veikimas varomas pirmyn ir susirinkimai yra skaitlingi. LDS kuopa nutarė kviesti visas lietuvių organizacijas prie Bendro Fronto, kad padėti Lietuvos gyventojams įsigyti demokratines teises ir apginti Lietuvos neprigulmybę, kur grėsia pavojus iš vokiškų ir lietuviškų fašistų pusės. Be abejonės, kad tam darbui pritars visos organizacijos ir sudarys bendrą veikimą tam tikslui.

ALDLD kuopa nutarė paaukoti $3.00 delei Tarptautinio Darb. Apsigynimo. Prisirašė naujas narys—S. Danilevičius, kuris yra rimtas ir pažangus darbininkas, tai bus ir geras narys.

Kadangi aš pirmiaus buvau sužymėjęs veiklesniuosius mūsų judėjimo narius, tai šiuo sykiu neminėsiu. Tik pažymėsiu, kad priešakyj viso veikimo stovi drg. V. Murphis, kuris yra gabus ir energingas darbuotojas. Jojo pavyzdį turėtų pasekti ir kiti.

Tai tiek šiuom tarpu apie Oregono lietuvius. Kaip matote, jųjų nėra daug, bet ir visoj valstijoj mažai gyventojų, nes nėra nei miliono. Mat, čia dauguma kalnai, miškai užima vietą, tai delei to ir nėra daug gyventojų.

M. Pukis.

Bostono ir Apielinkės Chorams, Kuopoms ir Draugijoms

USA Komunistų Partijos Liet. Frakcijų Pirmas Distriktas rengia metinį pikniką rugpjūčio (Aug.) 9 dieną, 1936, Maple Parke, Methuen, Mass. Todel prašome tą dieną nerengti jokių didesnių parengimų ir išvažiavimų. Podraug kviečiame dalyvauti visus draugus ir drauges, visus lietuvius darbininkus mūsų parengime.

Kviečiami visi Bostono ir apielinkės chorai. ALDLD ir LDS kuopos taip-jau kviečiamos dalyvauti.

Komunistų Partijos nariai, įsitėmykit tai gerai, ir praneškit savo kolonijose veikėjams ir draugijoms.

AKP LF Biuras:
J. Grybas,
A. Baniulis,
P. Kubiliūnas,
S. Penkauskas.

SKAITYK "LAISVĘ" IR KITIEMS UŽRAŠYK.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos ir Staigios Ligos gydomos naujoviškais būdais

Patenkinančios ir greitos pasekmės. Kreipkitės į Dr. Zins gydymui Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, Slogų ir Chroniškų Skaudulių, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Skilvio ir Žarnų Ligų, Hemorrhoidų bei Kitų Laukan Ėjimo Nesveikumų, kaipo skausmo ir nesmagumo priežasčių. Gydoma Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas, Chroniški Reumatiški keblumai, Nosies, Gerklės, Plaučių, Plaučių Arterijų ligas, Inkstų netvarkumus ir kitos ligos Vyrų ir Moterų; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasitikimai pasiklauskite manęs, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas.

Mano Išlygos Yra Prieinamos

Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai.

(PASITARIMAI VELTUI)

Dr. L. ZINS— Įst. virš 25 metai
110 East 16 St., N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M.
MES KALBAM LIETUVIŠKAI.

Šlykštūs Italų Melai Apie Ethiopų "Žiaurumus"

GENEVA. — Italijos valdžia pridavė skundą Tautų Lygai prieš Ethiopiją, būk ethiopai ant smailių geležinių baslių sodiną paimtus nelaisvėn italus ir kitaip juos žudą ir kankiną.

Tai yra šlykščiausias fašistų melas.

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
Lietuvis Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Kop'yčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliaus'os mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway,
Woodhaven, L. I., N. Y.

BAR and GRILL
V. PALKAUSKAS
gaspadorius
PUIKIAI ĮTAISYTAS
Restaurantas ir Alinė
Gaminame visokių rūšių valgius lietuviško ir amerikoniško stiliaus.
33 Bogart St., Brooklyn, N. Y.
(kampas Varet Street)
Evergreen 8-7449
Prašome užeiti, susipažinti ir susidraugauti. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalžamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Juozas Kavaliauskas
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Keystone—Main 9669
Telephonai: Bell—Dewey 5136
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančių antrašu:
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

PHILADELPHIA, PA. —:— PHILADELPHIA, PA

KONCERTAS IR BANKETAS

PAMINĖJIMUI "LAISVĖS" 25 METŲ JUBILĖJAUS

Sekmadienį Balandžio **19** Sunday April, 1936

GIRARD MANOR HALL, 911 W. Girard Ave., PHILA., PA.

Durys Atdaros
2 val. Po Pietų
•
Koncertas
Prasidės 3 val.
•
Vakarienė
bus 6 val. vakare
•
Šokiai 8-tą Valandą vakare

S. Kuzimckas,

A. Bimba
"Laisvės" Red.
Sakys Prakalbą.
Jis nurodys kokią rolę vaidina "LAISVĖ" mūsų visuomenėj.
Kalbės ir apie kitus svarbius dalykus.

Puiki Muzikalė Programa Kuri Susideda iš Sekamų Talentų:

1. Lyros Choras, po vadovybe, J. Bulaukos.
2. Liaudies Grupė, po vadovybe, R. Merkiūtės.
St. Kuzmickas, solo, iš Shenandoah, Pa.
4. R. Merkiūtė, solo, Philadelphietė.
5. Mainierių Kvartetas iš Shenandoah, Pa.
A. Višniauskas, iš Bayonne, N. J.
7. K. Menkeliūniūtė, solo, iš New Yorko.
8. Vera ir Nožė Fripowitz, šoks rušiskus šokius.
9. Ekstra——————solo, Philadelphietis.
10. M. Gailiūniūtė, šoks klasiškus šokius.

Kaip matote, programa bus viena iš puikiausių, kokios dar nėra buvę Philadelphijoj. Todel mes kviečiame visus dalyvauti šia me puikiame koncerte. RENGĖJAI.

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Lietuva Prieš 75 Metus

ST. MATULAITIS

(Paminėjimas 75 Metų Suk akties nuo Panaikinimo Baisi osios Baudžiavos Lietuvoj)

Iš S. Matulaičio Knygos "1863 Metai Lietuvoj".

(Tąsa)

Kauno, Vilniaus, Gardino ir Minsko gubernijoj baudžiauninkų valstiečių buvo 1,583,399; baudžiauninkų tarnų buvo 61,551.

Be to buvo dar įvairių rūšių valstiečiai gyveną miestuose.

Tokių buvo: Kauno gub.—410; Vilniaus 1319; Gardino 2660 ir Minsko 837.

Dabar pažiūrėsime kiekvienos grupės padėtį skyrium.

Valstybiniai Valstiečiai

Valstybiniais valstiečiais skaitėsi visi tie valstiečiai, kurie gyveno ant valstybei priklausomų žemių.

Paėmusi Lietuvą, Rusijos valdžia 1798 m. paliepė Lietuvos gubernijose imti pagalvę iš miestiečių, valstybinių ir dvarininkų valstiečių kaip ir Minsko ir Baltarusijos gub. 1801 m. valstybiniams valstiečiams buvo suteikta teisė įgyti nuosavybę, kas turėjo didelę reikšmę; davė galimybės rinkti turtą. Bet didžiausią atmainą valstybės valstiečių padėtyje padarė vadinamoji valstybinių turtų liustracija, nutarta vykinti gruodžio 28 dieną 1839 m. Tam reikalui prie valstybės turtų ministerijos buvo įsteigtas liustracijos skyrius su atatinkamu štatu vietose. Jų uždavinys buvo išmatuoti ir tikrai sužinoti (Vitebsko, Mogilevo, Minsko, Vilniaus, Gardino, Kijevo, Voliniaus, Podolės gubernijų ir Bielostoko srities) valstybės dvarų žemių ir girių kiekį, sustatyti inventorių sąrašus, dvarų pajamas ir t.t. Vykinant liustraciją, nuo 1844 m. pradėjo pervesti valstybinius valstiečius iš baudžiavos, kurią jie pirm to atlikdavo dvarų nuomotojams, ant činšo. Be to ėmė vykinti dar kitą priemonę. Sulyg 1847 m. išleisto įstatymo, liustruojant valdiškus vakarų gubernijų (taigi ir Lietuvoj) dvarus ten, kur, pervedant valstiečius ant činšo, aprūpinus valstiečius, atliekamos žemės kiekis viršys 300 deš. vienoj vietoj, o juo labiaus jeigu ten buvo dar ūkio trobos ir kitokios įrėdnės, padarydavo farmas, kurias atiduodavo nuomon privatiniams asmenims (daugiausia bajorams) 12 metų. Bet labai tankiai žemės atlikdavo tiek, kad farma įtaisyti negalima buvo, tuomet atliekamas žemes suskirstydavo į tris rūšis. Vienos buvo paliktos būsimam apgyvendinimui ir vadinosi jos atsargos žemėmis. Mažas atkarpas, ant kurių negalima buvo įtaisyti valstiečio ūkis, pavadino vakuojančiomis žemėmis. Ištekliaus žemes paprastai atiduodavo nuomon vietiniams valstiečiams 3-6 metams, arba pašaliniams 12 metų. Vadinamos vakuojančios žemės tankiai pasilikdavo ir niekam neišnuomuojamos. Be to atiduodavo nuomon ant valdžios žemės esamas karčiamas, malūnus, namus, plecius, degtinės varyklas. Šių nuomotojais buvo dažniausia ne valstiečiai. Bet nuomuotojai stengėsi tiktai sau naudos daugiaus ištraukti, alindami žemę, naikindami triobas; išnuomuojamieji turtai vis blogesnėn padėtin įpuldavo, vis mažesnę nuomą už juos galima buvo paimti. Kai kurie visiškai žlugdavo. Taip 1857 m. buvo išbriežta 82 spirito varyklos. Kad labiaus užinteresuot nuomininkus nuo 1852-53 m. ėmė atidavinėti valstybės žemes nuomon valstiečiams 12 metų, nuomažinta 12 nuošimčių nuoma; vėliau ėmė išnuomuoti 24 ir net 48 metams. Bet neveizint į visa tai, valdžios pajamos vis mažėjo. Kad pakėlus pelną iš valstybinių turtų 1859 m. buvo sumanyta padaryti perliustracija valstybių dvarų Kauno, Vilniaus ir Gardino gubernijose. Apie tai kiek toliaus kalbėsime.

Tuo būdu vykinant liustraciją valstybės aparato buvo sustatyti tų dvarų inventoriai. Sulig liustracijos taisyklių valstiečiai turi būti suskirstyti į šiuos skyrius:

(1) Lažiniai — kurie turi dirbamų gyvulių ne mažiau dviejų galvų.

(2) Puslažiniai—kurie turi dirbamų gyvulių mažiaus dviejų galvų.

(3) Daržininkai — kurie neturi nei laukų, nei ariamų dirvų, tik namus su daržu.

Visi šitie 3 valstiečių skyriai, vadinosi ūkininkai (gaspadoriai).

(4) Bobeliai (bimbalai) arba kampininkai — bežemiai ir benamiai. Pirmasis valstiečių skyrius paprastai turėdavo po 18 ar 20 arba net daugiau hektarų žemės (maž daug seną lietuvišką valaką); antrasis—po 10 hektarų. Liustracijos taisyklėse buvo įsakyta pakelti neturtinguosius į lažinių arba puslažinių skyrių, kad mažai beliktų bobelių. Tam reikalui paliepiama duoti pašalpą gyvuliams nusipirkti, tokiems, kurie gavę pašalpą sugebės pakilti į augštesnį laipsnį. Be to paliepta buvo duoti žemės ir tiems tarnams, kurie to norės ir liustratoriaus nuožiūra išveizės ištikimi ir gabūs vesti žemės ūkį. Visi likusieji įrašomi į daržininkų arba bobelių skyrių, suteikus jiems teisę, kada panorės, pereiti į miesto luomą. Be to kreipti domės į tuos gaspadorius, kurie gavę pašalpą gali iš žemesnės rūšies pereiti į augštesnę. 93 paragrafas įsako "jeigu kurioj šeimoj yra daug darbininkų ir tarp jų vienas vedęs, leisti jiems persiskirti ir duoti jiems tinkamos žemės, o jeigu nori gyventi drauge, duoti jiems atatinkamą žemės porciją ir, jeigu reikia, pašalpą inventoriui įsitaisyti." Paragrafas 102 sako: sodybinės valstiečių ir kitų piliečių žemės kaimuose pasilieka senoviškai, bet jeigu yra atliekamų žemių, sodybinis kiekis gali būti padidintas, kad sodiečiams duoti daugiaus galimybių veisti vaisinius medžius ir daržoves. Pastaboj pažymėta, kad šita priemonė vartojama ypatingai tuose dvaruose, kuriuose kaip antai lietuviškose gubernijose gaunamas žymus pelnas iš žemės sunaudojimo auginti kanapėms, apyniams ir kitiems augalams. Parag. 103. Dvarų sodybinė žemė palieka nepadidinta. Parag. 105 pastaboj liepia daboti, kad valstiečių žemės nebūtų sumažintos.

Inventorių komitetai veikė iki 1858 m. Sustatė inventorius visų Lietuvos valstybinių dvarų. 1858 m., kuomet prasidėjo paruošiamieji darbai baudžiavai panaikinti, komitetai buvo panaikinti, palikti tik prie Vilniaus ir Kijevo general-gubernatoriaus, pavadinti "laikinais skyriais valstiečių buičiai sutvarkyti."

Liustracija, aišku, teigiamai atsiliepė į valstybinių valstiečių padėtį, palyginant su baudžiauninkais.

(Daugiau bus)

Pasaulio imperialistai kėsinasi ant pasaulio taikos. Jie vėl ruošia naują skerdynę ir mobilizuoja darbo mases mirties dievaičiui.

Bridgeport, Conn.

Lietuvių prieškarinis komitetas savo susirinkime užgyrė reikalą šaukimo lietuvių kongreso ateinančią vasarą. Komiteto mintis, kad greičiaus lietuvių nacionalės organizacijos eitų prie tikro susitarimo ir nuskyrimo vietos ir laiko. Nes dabar dar nėra tikros žinios, kur ir kada minėtas kongresas tikrai įvyks ir tas trukdo tikrą prisirengimą lokalinių organizacijų prie šio kongreso. Todel mes raginame nacionalių organizacijų C. Komitetus greičiau imtis už darbo susitarime liet. kongreso reikalu ir ūmai skelbti spaudoj apie susitarimo pasekmes. Kada bus permažai laiko, tai ir pats kongresas nebus taip skaitlingas atstovais, nes nebus kada visas lokalines organizacijas įtraukti į veikimą pasiuntime atstovų ir sukėlime lėšų.

Komitetas matė reikalą išnešti rezoliuciją, reikalaujančią Bedarbių ir Socialės Apdraudos įstatymo pagal bilių Frazier-Londeen S. 3475 ir pasiųsti Conn. valstijos abiem senatoriam ir savo distrikto kongresmanui, taipgi ir senatoriui Frazier. Taipgi nutarta kreiptis į visas lokalines organizacijas pasiūlant, kad tokias pat rezoliucijas svarstytų ir priimtų. Pasekmėj to, B. L. D. Viešas Knygynas, atstovaujantis 9 lietuvių organizacijas, priėmė. L. K. Vytauto ir Kliubo Draugija ir LDS 74 kuopa taipgi priėmė. Nėra abejonės, kad visos lietuvių organizacijos tuo tikslu rezoliucijas priims. Lietuvių prieškarinis komitetas turėtų daryti žingsnį įtraukti visas lietuvių vietines organizacijas į šį komitetą, nes dar tik 8 organizacijos atstovybę turi, o jų yra daug daugiau. Be darbo nieko nėra, reikia padirbėti.

Bridgeportui sukanka 100 metų, kaip miestas inkorporuotas. Tai miesto valdininkai ir kiti politikieriai sumanė iškilmingai tą jubilėjų atžymėti. Kviečia visų tautų organizacijas prie to atžymėjimo prisidėti. Rodos, visos lietuvių organizacijos išrinko po 3 atstovus ir sudarė lietuvių komitetą. Atstovai turėjo porą susirinkimų ir galvas suka, kaip čia geriau už kitas tautas pasirodyt. Daug visokių sumanymų paduota. Kaip ir kas bus veikiama—pamatysime. Rodos, paprastiems žmonėms, kaip lietuviams, tai geriausiai būtų pasirodyt kaipo žmonėmis, nusistačiusiais prieš karą ir fašizmą. Reikalaukim bedarbių apdraudos ir gynimo ateivių teisių, nes kaip visus kitus miestus, taip ir Bridgeportą išaugino - išbudavojo daugiausiai ateiviai, jų tarpe ir lietuviai ateiviai.

Darbininkas.

Shenandoah, Pa.

Numirė Sužeistas Treskolasky

Balanžio 2 d. likosi užgriūtas Antanas Treskolasky "bootleg" skylėj, kurioj išbuvo 49 valandas. Jį išimt buvo labai sunku, tad nelaimingasis turėjo išbūt užgriūtas taip ilgai žemėj. Balandžio 4-tą dieną, 1:30 valandą ryte, tapo išimtas ir nuvežtas į Locust Mountain ligoninę ir ten po keliolikos valandų didžiausių kančių numirė.

Treskolasky buvo 28 metų amžiaus. Panašių atsitikimų tankiai įvyksta. Jauni vaikinai dirba skylėse kasdami anglį, ir kuomet žemė puola iš viršaus, juos gyvus palaidoja arba sužeidžia. Tokiose skylėse daugiausia dirba 16-19 metų amžiaus jaunuoliai, pabaigę mokyklas ir negaunanti darbų.

M.

Wilkes-Barre, Pa.

Visokios Žinios iš Mūsų Miesto

Wilkes Barre Aido Choras šiuom laiku visai nieko neveikė, bet balandžio trečią dieną laikytam choro susirinkime buvo nutarta pradėt laikyt pamokas, kurios prasidės su 17 diena balandžio, visiems gerai žinomoj vietoj, Darbininkų Centre, tuom pačiu laiku, kaip kad pirmiau buvo laikoma. Draugės ir draugai, pasistengkit visi dalyvaut, taipogi naujų draugių ir draugų atsiveskit.

Lietuvių frakcijos vėliausiam susirinkime buvo plačiai apkalbėta apie visuotiną partijiečių suvažiavimą, kuris įvyks šią vasarą, Brooklyne. Bus darbuotasi, kad pasiųst skaitlingą delegaciją iš šios apielinkės.

Tam pačiam susirinkime buvo apkalbėta kitas svarbus klausimas, tai yra, bendro fronto klausimas. Šiame mieste buvo keletas gerų konferencijų skirtingų organizacijų prieš karą ir fašizmą, bet tokių atsirado, kurios pradėjo veikt prieš bendrą frontą ir šis taip svarbus darbas buvo sutrukdytas. Dabar bus daroma viskas, kad šis veikimas būt atgaivintas ir galima tikėtis, kad Lietuvių Suvažiavime prieš Karą ir Fašizmą, kuris įvyks šią vasarą Clevelande, bus skaitlingesnė delegacija iš šios apielinkės už pereitų metų delegaciją.

Tarpe WPA darbininkų daug veikiama už suorganizavimą unijos šiuose darbuose. Unija būtinai reikalinga, nes tik organizuotiems būnant bus galima pasipriešint visokiems politikierių s a u v aliavimams. Lietuviai darbininkai, stokit į organizaciją ir lankykit susirinkimus.

Vietos ir apielinkės lietuviai darbininkai, rengkimės prie Pirmos Gegužės apvaikščiojimo. Padarykime vieną iš didžiausių demonstracijų mūsų mieste.

Šis miestas neatsilieka nuo kitų miestų su blogais darbais. Būna automobilių apiplėšimų ir jųjų vogimas. Tas darbas plačiai varomas. Kelios dienos atgal įvyko susišaudymas policijos su automobilių vagiais —du policistai likosi pašauti, vienas gana pavojingai. Vagiliai nesuimti.

Mieste veik viskas sutvarkyta po tam didžiuliui potviniui. Visur trasportacija atsteigta ir dauguma namų išvalyta. Šis potvinis padarė milžiniškus nuostolius. Labai daug lietuvių nukentėjo šioj apielinkėje.

Šiuom laikotarpiu kasyklos labai mažai dirba. Visoj apielinkėj mainierių kontraktas pasibaigė su pirma diena balandžio, bet nepadaryta naujas kontraktas su kompanija—likosi atidėta lig 1 d. gegužės. Nors kasyklos ir mažai dirba, bet šiuom laiku ir visokių nelaimių nemažai įvyko. Gana daug sužeista ir užmušta per tą skubumą ir kitokius trukumus.

Veisiejiškis.

Detroito Žinios

ALDLD X Apskričio komitetas laikė posėdį 27 dieną kovo. Buvo pakeltas klausimas, kad surengti prakalbų maršrutą. Palikta susižinoti su kalbėtojais. Jeigu bus palankios aplinkybės, tai gal surengsime prakalbų maršrutą.

Draugo Abeko prakalbų maršrutas pavyko visapusiai gerai. Per visas kuopas aukų surinkta $42. Kalbėtojo kelionės išlaidos — $17. $25 perduota Lietuvių Nacionaliam Komitetui.

Nutarta padaryti laimėjimo tikietų — bus trys dovanos: pirma—$3, antra—$2, trečia —Daktaro Kaškiaučiaus parašyta knyga. Tikietai bus priduoti visoms kuopoms del platinimo. Tikietai parsiduos po 5c. Visas pelnas nuo šio laimėjimo eis apskričio naudai, todel visos kuopos, gavę tikietus, stengkitės išplatinti. Laimėjimas bus apskričio konferencijoj, kuri atsibus 31 d. gegužės, Grand Rapids, Mich. Visos kuopos išrinkite delegatus į konferenciją ir pateikite gerų sumanymų apskričio gerovei. Visoms kuopoms bus pasiųsta laiškai ir bus nurodyta laikas, svetainė ir gatvė.

N. Astrauskienė,
Apskr. Sekr.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Savo rašinyje, "Velykiniai Prietarai," tilpusiam "L-vės" num. 87, suminėjau šv. Kazimiero bažnyčios vardą, Philadelphijoj. Turėjo būt **šv. Jurgio** bažnyčia.

P. Š.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WOODHAVEN, L. I.

Pirmutinis Parengimas

Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubas rengia pirmu kartu pramogą.

"Bunco Party"

Lošimas kortomis, dovanos, užkandžiai, žinomo mūsų vienenčio p. Barry Shalin-Šiaulinsko įstaigoje, 8402 Jamaica Avenue, Woodhaven, L. I., N. Y., balandžio (April) 24 d., š. m., 8:30 val. vakare.

Kas nori linksmai laiką praleisti ir laimėti dovanas, prašome atsilankyti, neš čia susirinks visi teisingi kazyrninkai. Tamsta kviečiamas kaipo vienas iš parinktųjų.

Ižanga bilietų kainos tik 50c.

Kviečia Lietuvių Alumnų ir Studentų Kliubas,

Alberta Strimaitytė.
(88-89)

SCRANTON, PA.

Lietuvių Darb. Susiv. kuopos susirinkimas įvyks ketverge, 16 d. balandžio, pas drg. F. Indriulį, kriaučių šapoje, 1321 N. Main Ave. (Bulls Head). Visi nariai malonėkite dalyvaut, nes turim dau svarbių dalykų apsvarstymui.

Sekr. J. Norkus.
(88-89)

CLEVELAND, OHIO

ALDLD 22 kp. susirinkimas atsibus ketverge, 16 d. balandžio, 8 val. vakare, L. D. Svetainėje, 920 E. 79th St. Visi nariai įsitėmykite vietą ir laiką ir nepamirškite dalyvauti susirinkime. Tą pat vakarą atsibus TDA liet. sekcijos, 11 kuopos susirinkimas, malonėkite visi nariai dalyvaut.

Iždininkas **J. Stripeika.**
(88-89)

SO. BOSTON, MASS.

ALDLD 2 kp. moterų susirinkimas atsibus trečiadienį, 15 d. balandžio, 7:30 val. vakare, 376 Broadway. Visos narės malonėkite dalyvaut, nes turim daug dalykų apsvarstymui. Atsiveskite savo draugės ir pažįstamas, nes čia turėsim ir skanių užkandžių.

H. T.
(88-89)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 149 kp. susirinkimas bus balandžio 16 d., 7:30 val. vakare, pas draugus Uralius, tad visi nariai dalyvaukite, nes turime kelis svarbius punktus apsvarstyt.

(89-90) **Sekretorius.**

HUDSON, MASS.

Prieš karą ir fašizmą komitetas rengia vakarienę ir balių subatoj, 18 d. balandžio (April), A. L. Piliečių Kliube, 17 School St., 8 val. vakare. Kviečiam visus dalyvaut. Turėsim skanių valgių ir gėrimų, taipgi bus gera Maynardo jaunuolių orkestra šokiams. Įžanga 25c. **Komisija.**
(89-90)

WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Aido Choro pamokos įvyks penktadienį, 17 d. balandžio, Darbininkų Centre, 325 E. Market St., 7 val. vakare. Kviečiame visus senus choristus ir jaunuolius dalyvaut. Kviečiame ir tuos senus choristus, kurie pastaraisiais laikais buvo iš choro pasitraukę, kad ir vėl dalyvautų su mimis. **Valdyba.**
(89-90)

NEWARK, N. J.

Pajieškau apie penkiolikos Sietyno Choro narių. Paskutinį kartą matėmės dvi savaitės atgal Lietuvių Salėj . Jeigu jūs kur randatės, malonėkite atsišaukt į Sietyno Chorą šį ketvirtadienį pamokoms.

Kas su jumis atsitiko? Bijotės lietaus, ar pasiėmėt vakaciją? Jūs žinote, kad mes turim perstatyt "Juokų Vakarą" balandžio 18 d. Patersone. Turbūt šis bus pirmas ir paskutinis sykis, kuomet choras mokinsis perstatymą, kuriame kiekvienas turi rolę.

Būkit visi paskutinėj repeticijoj, balandžio 16 d.

Organizatorė.
(89-90)

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA
Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Kova už Fifth Avenue Gegužinės Paradui

Biznieriai prisidėjo prie Fifth Avenue Association, kad nedaleisti Pirmos Gegužės parado niekur, kas faktinai reiškia neleidimą jokio darbininkų parado.

Kada Bendros Gegužinės Komitetas nuėjo pasitarti pas policijos inspektorių Bracken, 11 biznio organizacijų priešinosi prieš leidimą darbininkams turėti paradą.

Gegužinės Komitetas yra nusistatęs gauti Fifth Avenue. Pradėtų maršavimą nuo 59th St. ir maršuotų žemyn 5th Ave.

Inspektorius Bracken norėjo komitetui pasitarnauti "patarėju," siūlydamas maršuoti South St. Į tai Gegužinės Komiteto sekretorius d. Amicus Most atsakė:

"Jeigu policijos departmentas klauso pirklių ir bandys mums uždraust 5th Ave. ir nustumt į South St. ar kitą panašų užkaborį—mes kovosime."

Inspektorius siūlė turėti paradą nuo Rutgers Square iki Union Square. Bet tada perkirstų 1st Ave. ir tos gatvės sąjungos sekretorius Ritching taipgi buvo su protestu.

"Atrodo, kad vienintėlė vieta, kur pirkliai sutiktų leisti Gegužinės Paradą, būtų kur nors viduryje Hudson upės," pastebėjo Gegužinės Komiteto sekretorius inspektoriui.

Gegužinės Komitetas šaukia visas darbininkų organizacijas tuojau siųsti telegramas ir telefonuoti majorui LaGuardijai ir policijos komisionieriui Valentine, reikalaujant leist naudot Fifth Avenue Pirmos Gegužės paradui.

"Daily Workerio" Gegužinė Laida Išeis 26 Balandžio

Norintieji duoti skelbimus bei pasveikinimus "Daily Workerio" gegužinei laidai, prašomi įsitėmyti, kad trečiadienis, 15 balandžio, yra paskutinė diena jų pridavimui. Specialė Gegužinė laida išeis iš spaudos 26 balandžio.

Taip pat laikas visoms organizacijoms pasvarstyti, kiek ims platinimui. Gegužinė laida išeis padidinta ir pagražinta. Labai svarbu, kad ji pasiektų kiekvieną darbo žmogų New Yorke. Su organizacijų pagelba tas būtų galima atsiekti.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Marijona Peraliutė, 5 mėn. amž., 300 Bedford Ave., mirė balandžio 11 d., St. Catherine ligoninėj. Palaidota balandžio 13 d., šv. Jono kapinėse.

Vincas Chizak-Chižauskas, 52 m. amž., 216 Moore St. mirė balandžio 12 d. Kūnas pašarvotas namuose. Laidos balandžio 16 d., 11 v. ryto, Trejybės kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime žmoną Nastaziją, sūnų Vincą, kunigą, ir sūnų Jurgį, taipgi brolį Tamošių Chižauską. Jisai priklausė prie šv. Vardo Draugystės. Žmona Chižauskienė prašo gimines ir pažįstamus atsisveikint Vincą Chižauską paskutinį kartą.

Laidotuvių apeigas prižiūri graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Sekmadienio popietį, savo kambaryj, viešbutyj Woodstock, N. Y., rastas negyvas Roger D. Block, nacionalis WPA viršininkas. Policija sako, kad jo mirtis atrodanti "įtartina."

Jūrininkų Velykos New Yorko Prieplaukoj

Kada aplink New Yorko poniją, kartu ir laivų savininkus, tupinėjo prakaituodami butleriai ir aplink jų ponias keliaklupsčios triūsėsi tarnaitės, kad pritaikyti puošnias velykų suknias, tai jūrininkai pikiete kovėsi už duoną ir darbus.

Virš penki šimtai jūrininkų šeštadienį pikietavo Grace linijos laivą Santa Elena, kad neišleisti jį į jūras su įgula streiklaužių, kuriuos laivui pristatė ISU viršininkai. Ištisi kordonai policijos su radio karais saugojo doką ir laukė signalo puolimui pikietų. Laivas išplaukė biskį suvėlavęs.

Tariasi Sustiprint Pikietą

Streikuojanti jūrininkai švenčių metu atlaikė masinį mitingą Manhattan Lyceum svetainėj. Kalbėjo Joseph Curran ir kiti jūrininkų vadai. Išdirbti planai plėsti streiką ir sustiprinti pikieto liniją.

Tuo tarpu jūrininkams labai reikalinga ir finansinė parama. Keleriopa kova, būtent: prieš laivų kompanijas, komercijos departmentą ir reakcinius unijos viršininkus reikalauja begalinių išlaidų ir koncentracijos. Ji reikia tuojau paremti aukomis, siunčiant jas: Provisional Strike Committee, in care of J. Curran, 164 — 11th Ave., New York City.

Piliečių Komiteto Pareiškimas

Yra susidaręs Piliečių Komitetas, kuris turi sau už pareigą remti jūrininkus. Į jį įeina E. P. Conolly, nuo Knickerbocker Demokratų; kongresmanas Marcantonio; Heywood Broun; profesorė M. Schlauch; ir J. W. Wise. Tasai komitetas išleido sekamą pareiškimą:

"New Yorko 3,400 jūrininkų streikas yra mūsų streiku. Kuomet jie streikuoja už žmoniškas darbo sąlygas ir tinkamas algas, jie kovoja už amerikoniško pragyvenimo lygmalą, prieš fašistinius laivų savininkų interesus. Kuomet laivai plaukia su militarizuotų mokyklos amžiaus jaunuolių komplektais, W. P. A. darbininkais, ir iš visur suvežtais skebais, daugiau, negu organizuoti darbininkai yra pavojuje. Gyvybė civilių amerikonų yra ciniškai rizikuojama."

Artistai Šokėjai Pikiete

Bedarbiai teatrų šokėjai pikietuoja Federalį Teatrų Projektų bildingą, 701 — 8th Ave., reikalaudami paimti į projektą 185 šokėjus, kaip kad buvo žadėta. Iki šiol paimta tik 80 iš 185 ir nesimato net pastangų iš projekto viršininkų pusės paėmimui į darbą likusių.

Pereitą savaitę virš 50 šokėjų dalyvavo pikiete. Dešimts iš jų areštuota, kaltinant "betvarkėje." Jų teismas įvyks trečiadienį, W. 30th St. teismabutyj.

Maspetho Naujienos

Maspetho ALDLD 138 kp. kyla, kaip ant mielių. Jau šiuo laiku kuopa turi daugiau narių, negu ligi susivienijimo turėjo abidvi kuopos.

—Bet mes greit turėsime dar daugiau narių,—pareiškė d. J. Kalvaitis.

Mūsų draugai maspethiečiai tikrai pasirengę susisiekti su skaitlinga lietuvių kolonija. Jei ligi šiol mūsų kuopa turi 54 narius, tai greitu laiku ji turės kokia 70 narių.

Beje, šią subatą pas Kalvaičius komisija svarstys apie surengimą geros pramogos. Pramoga bus puiki, kaip mus užtikrino Zablackai, Cibulskiai, Kauliniai, Kalvaičiai ir visi kiti.

Į Reporterio paklausimą, kas daugiau naujo Maspethe, išgirsta tik tiek, kad kun. Balkūnas šį pavasarį važiuoja į Lietuvą.

Kun. Balkūnas, savo parapijoj, daro labai gerą biznį net iš pusbedievių.

Milukui čia nesisekė, nes jis pertrumpas mišias laikė, o Balkūno mišios daug ilgesnės.

Reporteris.

Išplėstas policisto kautas buvo įrankiu išgelbėjimui nuo mirties kūdikio. Tai dėjosi prie 430 E. 58th St. Liepsnų apsupta tarnaitė pajėgė kūdikį išnešt ant gaisrinės papėdės. Jai įsakyta mest kūdikį 25 pėdas žemyn. Policistui su praeiviu pavyko ji pagauti nesužeistą. Paskiau kopėčiomis išgelbėjo ir tarnaitę su 4 kitom šeimynom.

Sveikinimas Dviejų Vadų

New Yorko darbo žmonės ruošiasi iškilmingai sveikinti du vadu. Vienu iš jų yra Ernst Thaelmann, Vokietijos darbininkų vadas, kuris randasi garsiam fašistų Moabit kalėjime, Berlyne. Jam sueina 50 metų. Kitu sveikinamuoju bus d. Charles Krumbein, KP 2-ro Distrikto organizatorius, kuris sugrįžta po išbuvimo 14 mėnesių Lewisburg kalėjime.

Sveikinimui ruošiamas iškilmingas masinis mitingas šį penktadienį, 17 balandžio, didžiulėj Bronx Coliseum.

Pavyko KP 6-tos Sekcijos Įkurtuvės

Šeštadienio vakarą Komunistų Partijos 6-ta Sekcija turėjo įkurtuvių vakarą savo naujam centre, 234 Broadway, Brooklyne.

Minėti įsisteigimą naujo, gražaus centro susirinko dikčiai publikos. Čion dalyvavo eilė senų partijiečių, buvusių veikime, kai susidarė pirmoji Soc. P. kairiojo sparno grupė, ir kada įsisteigė pati pirmoji komunistų kuopa Williamsburge. Čia radosi Rose Wortis, Sam Nessin, Clara Bodian ir kiti. Įdomu buvo išgirsti, su kokiomis sunkenybėmis susidurdavo draugai tuomet, kada visame plačiame Brooklyne buvo tik saujalė komunistų.

Trumpai kalbėjo sekcijos organizatorė Martha Stone, kviesdama Williamsburgo darbininkus rūpintis centru ne vien tik kada prisieina rendą mokėti, bet visuomet jaustis, kad Komunistų Partijos centras—**visų šios apielinkės darbininkų centras.** Kad čion galima užeiti pasitarti visokiais reikalais, įsigyti literatūros bei susieiti su draugais. Centras gražiai įrengtas.

Įdomų gabalą programos sudarė "puppet show." Pirmininkavo advokatas Brodskis. Aukų palaikymui centro surinkta, rodos, 69 doleriai su viršum; ALDLD 1 kp. taipgi prisidėjo su $2. Tai graži suma, imant domėn, kad įžanga buvo 49c ypatai.

Rep.

Diskriminuoja Negrus Harlemo Ligonbutyj

Žymus negras daktaras F. R. Allen pasakojo "Daily Workerio" reporteriui, kad Harlem ligonbutyje viešpatauja aršiausia diskriminacija. Jis sako, kad ten nėra pilnomis lankytojo teisėmis negro daktaro ir kad viršininkas pasirenka štabą iš "draugų ir globojamųjų."

Dr. Allen yra baigęs Harvard Universiteto Medikų Mokyklą. Gyvena 337 W. 138th St. Jisai išbuvo 6 metus operacijų štabe, bet nepakęsdamas esamos diskriminacijos prieš negrus pereito vasario mėn. metė tą vietą.

Kaip žinia, Harlemas yra didžiausias negrų centras pasaulyj. Čia didžiumą ligonių sudaro negrai, tačiau ir čia negram daktaram neduoda vietos.

Trumpos Žinutės

Sąryšyje su nužudymu Mrs. Titterton vedama plati ablava suradimui žudeikos. Iš sykio buvo paleisti paskalai, būk koridoriuje matytas "driskis" ir jo buvo jieškoma po biedniokų kvartalus. Vėliau visa nuožiūra puola ant poniško žuliko, kuris pastaraisiais laikais vaikščiojęs po apielinkę su klastuotais čekiais ir persistatydavęs lengvatikėms ponioms nesamo kliubo artistu. Kaltininko kol kas nerado.

Moteris detektyvas, Mary Shanley, susekė dū kriminalistu, besirengiančiu plėšimui. Ji "apsiginklavo" dviem žaisliniais pištalietais ir taip jai pavyko du diktu vyru suvaryti į taksę ir nuvežti policiijos stotin.

Ant tako užpakalyje bildingo prie 696 Melrose Ave., Bronx, rastas negyvas naujagimis kūdikis. Suimta 18 m. mergina, D. Smith, kuri kvočiama sąryšyje su kūdikio mirčia. Surasta, kad kūdikis buvęs pagimdytas ten ant stogo.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

ALDLD 185 Kp. Nariam ir Narėm

ALDLD 185-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, 16 Balandžio (April), Marten's Bar & Grill svetainėj, 2456 Pitkin Ave., įėjimas iš Essex St., Brooklyn (East New York). Pradžia 8-tą val. vakare.

Kviečiame visus narius dalyvaut, o labiausiai tuos, kurie dar nėra perėję iš opozicijos į mūsų kuopą.

Sekr. **Daugėlienė.**

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Jurgio Šlyžio, Antano Valionio ir M. Baniūno. Jie visi gyveno Brooklyne; M. Baniūnas seniau gyveno Detroit, Mich. Jeigu kas apie juos žinote, arba patys patėmys šį pajieškojimą, prašau greit atsišaukt sekamai: J. Baniūnas, 971 Eddy Rd., Cleveland, Ohio. 89-90)

Pajieškau pusbrolių Jono ir Pijušo Zablackų, iš Lietuvos—Mariampolės miesto. Girdėjau, kad gyvenno Brooklyne. Norėčiau su jais susižinot. Prašau atsišaukt sekamu antrašu: Jos. Shott, New Hope, Pa. Mano mergiškas vardas Elzbieta Baltrušaičiūtė.

Vaikas Linksmas, jis geria "Broncotone"

Jeigu Jūs esate užsišaldę, kosėjate, kenčiate nuo dusulio užgulimų užeikite į vaistinę ir nusipirkit butelį

"BRONCOTONE"
D-RO L. GRYCZ
Po vieno butelio sunaudojimo, įsitikinsite, kaip jis palengvina jūsų kentėjimus vidurių apsirgimuose; kaip kad sukietėjimas, širdies pykimas, naudokite

"GASTRITONE"
D-RO L. GRYCZ
Gastritone yra kombinacija iš sudėties, prirengtos po tiesiogine analistiška kontrole pagal daktarų receptų. Jis duoda puikiausius rezultatus kaipo skausmo lengvintojas ir gelbsti skilvio virškinimui.
Kent Remedies, Inc.
KENT REMEDIES, INC.
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiai įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 3847

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio tageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

MEDICINOS DAKTARAS
B. BOGDASAROFF
200 Second Avenue
tarpe 12th ir 13th Sts., N. Y. C.
Gydo odos, kraujo, pūslės—šlapinimosi ligas.
Val.: nuo 10:30-8; Sekmad.: 11-1 diena
Tel.: Algonquin 4-8294

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Mauier Sts.

VELYKOM GĖRIMAI
Degtinės, Vyno, Šampano, Koniako
Ir Lietuvos Valstybinės Pirkite
REPUBLIC LIQUOR STORE
431 Grand St., arti Keap St., Brooklyn, N. Y.
Tai vienatinė lietuvių degtinės krautuvė Brooklyne. Pilnai prisirengusi patarnaut lietuviams, švenčių pokiliams, vestuvėms ir įvairioms parėms.
Tel. EVergreen 7-2089. Antrašas: 431 Grand St.

A. VELIČKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir Amerikoniško stiliaus, mėsiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atdara anksti rytą iki vėlai vakaro kasdieną
Prašome įsitėmyti antrašą ir užeiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

DVIEJŲ ALFONSŲ UŽEIGA
Puikiai įtaisyta pasilinksminimui įstaiga
Alfonso Skirmonto ir Alfonso Bonkevičiaus
GERTUVĖ IR RESTAURACIJA

ALUS, VISOKIE VYNAI IR DEGTINĖS
Taipgi patarnaujame gerais valgiais.
Vieta skersai gatvės nuo Grand Paradise
Vieta skersai gatvės nuo Grand Paradise Svet.

Mūsų įstaiga yra pačiame centre lietuvių apgyventos vietos, tad iš kitur atvažiavus labai patogu pas mus užeiti. Prašome įsitėmyti mūsų antrašą:
BAR, GRILL & RESTAURANT
321 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Havemeyer Street, Tel. Evergreen 7-9851

MIKOLAS LIEPUS
Turi Gražiai Įtaisytą Vietą Priėmimui Svečių
Vietiniai ar iš kitur atvažiavę į Brooklyną užeikit.
ALUS, VYNAI IR DEGTINĖS
Čia pasivaišinsite skaniais užkandžiais, gerais gėrimais, Amerikos išdirbimo ir importuotais.
M. LIEPUS RESTAURANT, BAR & GRILL
324 Devoe Street, Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4164. PRAŠOME UŽEITI.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių gravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

DR. HERMAN MENDLOWITZ
33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
arti Taylor St.
Telefonas Evergreen 7-1312
Ofiso valandos nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakarais
NEDĖLIOMIS Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas E. 23rd St.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.